

Sigrid Hemels

Goede statuten zijn cruciaal

- 6** Notarissen over orkaan Irma
- 10** 'Privacybescherming heeft tanden gekregen'
- 20** Klantreviews: met de billen bloot

Opleiding Register Notarisklerk Familievermogensrecht

Gediplomeerd 'Register Notarisklerk' bij 2 afgeronde opleidingen

Onderscheid u als notarieel medewerker, verdiep uw kennis en word 'Register Notarisklerk'!

FBN | Juristen

Programma Familievermogensrecht

Dag 1: wo. 4 april	Capita selecta boek 1 BW en werken met het levenstestament
Dag 2: di. 24 april	Huwelijksvermogensrecht
Dag 3: do. 17 mei	Erfrecht
Dag 4: di. 26 juni	Fiscaliteiten rondom huwelijksvermogens- en erfrecht
Dag 5: di. 11 september	Notariële aspecten einde relatie 1
Dag 6: do. 27 september	Notariële aspecten einde relatie 2
Dag 7: di. 6 november	Boedelafwikkeling
Dag 8: do. 22 november	Werken met testamenten en schenkingen, schenkbelasting
Dag 9: do. 10 januari 2019	Samenwonen en diverse aspecten van personen en familierecht en estate planning: integratie fiscaal en civiel

Praktische informatie

Locatie	Prijs	Studiepunten
Utrecht	€ 3.450,- excl. btw + examengeld* € 150,-	50 PE-punten SOMN

De hoofddocenten voor de opleiding Familievermogensrecht zijn: mr. Jasper Nobel, mr. René Meyer, mr. Mariëlle Bende, mr. dr. Marcel Kremer en prof. dr. Hans Stubbé.

Met gratis toegang tot databank

VIA JURIDICA

Gediplomeerd Register Notarisklerk met twee afgeronde opleidingen!

Rondt u als medewerker twee opleidingen met succes af, dan kunt u zich als gediplomeerd 'Register Notarisklerk' laten inschrijven in het register van Stichting Opleiding Medewerkers Notariaat.

De startmomenten van de andere 9-daagse opleidingen zijn:

- Opleiding Registragoederenrecht (start juni)
- Opleiding Ondernemingsrecht (start september)

U kunt zich inschrijven of de programma's van de andere opleidingen bekijken op www.fbn.nl.

* Het examengeld is excl. btw en alleen verplicht voor diegenen die zich willen registreren als Register Notarisklerk

Probeer ELN nu één maand gratis!

Nieuw product van FBN Juristen: E-learning voor het notariaat

- Verdiep uw kennis op uw manier en uw moment
- 1 bericht per week met meerkeuzevraag (+/- 15 min per bericht)
- Verdien tot wel 12 studiepunten per jaar
- Geaccrediteerd door de KNB

Een jaarabonnement op ELN kost € 695,- excl. btw, een halfjaarabonnement € 395,- excl. btw.

FBN | Juristen

editie 1, februari 2018

6

6 ‘Het leek alsof er een bom was ontploft’

De orkaan Irma trok op 6 september 2017 een alles vernietigend spoor over Sint Maarten. De wind reduceerde veel huizen, winkels en scholen tot puin. Bewoners moesten het doen zonder water en elektriciteit. Onder deze omstandigheden schreven notarissen Marlène Mingo en Meredith Boekhoudt met de hand vele volmachten. Tot op de dag van vandaag hebben ze tijdens hun werk te maken met de gevolgen van Irma.

16

16 Goede statuten zijn cruciaal

Om een ANBI-status te krijgen én te houden, moeten ANBI's aan diverse eisen voldoen. ‘Notarissen zijn zich daarvan niet altijd bewust, terwijl juist zij een belangrijke rol spelen bij de formele eisen’, zegt Sigrid Hemels.

20 Met de billen bloot

Zoekend naar een hotel kijkt menig vakantieganger naar de reviews. Maar bij de keuze voor een notaris lijken reviews op dit moment nog geen grote rol te spelen. Als het aan websites als Advieskeuze.nl en Notarisscore.nl ligt, gaat dat binnenkort veranderen. Zij nemen het op tegen de GoedkoopsteNotaris.nl, dat al veel langer bestaat.

20

‘Mensen kijken naar een goed cijfer en het commentaar’

Op de cover

Sigrid Hemels, hoogleraar Belastingrecht en fiscalist bij Allen & Overy, gaat op p. 16 in op de statuten van ANBI's.

- 4 Nieuws
- 10 De impact van de AVG
- 13 Column Nora van Oostrom-Streep
- 14 Notaris en meer: Nienke Bijlholt
- 18 Tuchtrect uitgelicht:
De *ins* en *outs* van de waarneming
- 22 En verder: Joyce Bouwsma
- 24 Specialisten
- 26 Kanocolumn
- 27 Column Nick van Buitenen
- 28 175 jaar KNB
- 29 KNB-nieuws
- 32 Tuchtrect
- 34 Personalia

Bouwkundige keuring standaard in koopcontract

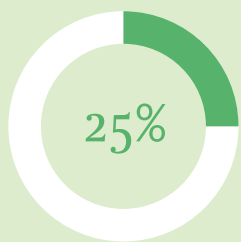
WONINGMARKT

Een koopcontract bevat vanaf 1 februari 2018 standaard een bouwkundige keuring. Dat zijn Vereniging Eigen Huis (VEH) en Consumentenbond overeenkomen met makelaarsorganisaties NVM, VBO en VastgoedPro. De maatregel moet ervoor zorgen dat kopers zich bewust worden van de mogelijke risico's van een koop en dat ze vaker een bouwkundige keuring laten uitvoeren.

Met een bouwkundig voorbehoud kan de koop van een woning worden ontbonden als na onderzoek blijkt dat er ernstige gebreken zijn

gevonden in de woning of als de herstelkosten daarvoor boven een afgesproken maximum komen. Tot nu toe moest een koper altijd vragen een dergelijk voorbehoud toe te voegen aan het koopcontract. De nieuwe standaardbepaling kan worden doorgestreept: de verkoper stemt er niet mee in of de koper vindt een bouwkundige keuring niet nodig. •

Van de 1.256 notarissen die op 1 januari 2018 bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie stonden ingeschreven is 25 procent vrouw. Waar het aantal mannelijke notarissen sinds 2009 elk jaar afneemt, blijft het aantal vrouwen gestaag toenemen. In 2009 was slechts 17 procent van de notarissen vrouw. Bij kandidaat-notarissen zijn vrouwen ruim in de meerderheid. Op 1 januari dit jaar waren er 1.250 vrouwelijke en 610 mannelijke kandidaat-notarissen. •

Symposium over familierecht

FAMILIERECHT

Het Utrecht Centre for European Research into Family Law (UCERF) houdt op donderdag 22 maart een symposium over actuele ontwikkelingen in het familierecht. Tijdens deze bijeenkomst passeert een breed spectrum aan onderwerpen de revue: het nieuwe huwelijksvermogensrecht, de redelijkheid en billijkheid in het familierecht, wilsbekwaamheid bij kinderen en internationaal familierecht. Specialisten als Freek Schols, Evelien Van Wijk-Verhagen en Friso Kleefmann komen over deze onderwerpen spreken. Meer informatie en aanmelden voor het symposium kan via www.uu.nl/ucerf. •

‘Stel handhaving privacywet uit’

PRIVACY

MKB-Nederland en VNO-NCW adviseren de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) om de nieuwe privacywet na invoering op 25 mei niet direct te handhaven. De ondernemersorganisaties zien meer in voorlichting en ondersteuning van (mkb-)bedrijven door de AP. De nieuwe privacywetgeving, ook wel Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) genoemd, is zo complex en ingrijpend dat veel kleine bedrijven nog niet op de hoogte zijn over de concrete toepassing daarvan. •

‘Het is voor ons dus van grote waarde als vanuit het notariaat mensen zich melden met informatie over misstanden’

Marijke Kaptein, directeur Bureau Financieel Toezicht, in *Het Parool* over de geschorste Amsterdamse notaris Voorwinde.

Akten vanuit het café

Willem Appel nam 75 jaar geleden het bestaande notaris-kantoor in Obdam over. Reden genoeg voor Appel Notarissen om daar uitgebreid bij stil te staan. Het kantoor heeft met hulp van

de Stichting Oud Obdam-Hensbroek een tentoonstelling samengesteld. En die is volgens Alfons Demaret, een van de huidige notarissen, zeker het bezoeken waard.

Wat voor man was Willem Appel?

‘Een typische notaris met een belangrijke positie binnen de dorpsgemeenschap. Voor raad kon je naar hem toe. Het was een man met gezag, een autoriteit in de gemeenschap. En hij was commercieel handig. Zo was hij op de vrijdag van de kaasmarkt in Alkmaar te vinden. Daar bediende hij zijn klanten vanuit een café.’

Was dat in die tijd gebruikelijk?

‘Nee, juist niet. Maar zijn markt was groter dan de dorpsgemeenschap van Obdam. Klanten kwamen in Alkmaar naar hem voor transport-akten, geldleningsovereenkomsten en hypotheek. En die vrijdag had hij gekozen, omdat er vanwege de markt veel mensen waren. Dat is altijd goed voor de winkel. Dankzij zijn dagen in Alkmaar hebben we daar nog altijd klanten.’

Hoe verliep zijn opvolging?

‘In 1973 is hij opgevolgd door zijn zoon, Willem Paul Frederik Appel. Net als zijn vader was hij geen meester in de rechten, maar kwam hij dankzij een succesvol staatsexamen toch in het notariaat terecht. Hij vergrootte het werkgebied verder en zorgde ervoor dat we nu bekendstaan om ons agrarisch specialisme. Toen hij in 1995 stopte, was er binnen de familie alleen geen opvolger meer.’

Wat is er te zien op de expositie?

‘Een overzicht van de verschillende notarissen die hier zijn geweest en de panden waar ze in zaten. Daarbij is er speciale aandacht voor de werkkamer van Willem Appel. Die is namelijk door de stichting nagebouwd, compleet met zwaar bureau en grote boekenkast. Ook zijn er stempels, schilderijen en een oude fax te zien. Ten slotte wordt de ruilverkaveling uitgelicht met foto's en documenten. Als notarissen hebben we namelijk meegewerkt aan de structuurverbetering van het landschap.’

Waar is de tentoonstelling te zien?

‘In de tentoonstellingsruimte van de Stichting Oud Obdam-Hensbroek aan de Willibrordustuin 1 in Obdam. De expositie is elke zondag in februari geopend van 13.00 tot 16.30 uur.’

Recordaantal huizen verkocht

WONINGMARKT

Nooit eerder zijn er meer bestaande huizen verkocht dan in het vierde kwartaal van 2017. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In de laatste 3 maanden vorig jaar zijn ruim 66.000 woningen verkocht. Het CBS baseert dit aantal, in samenwerking met het Kadaster, op de akten die bij het Kadaster worden geregistreerd. In totaal zijn er vorig jaar 241.860 woningen van eigenaar veranderd. De prijzen in het vierde kwartaal zijn ook flink gestegen: huizen waren 8,2 procent duurder dan in dezelfde periode in

2016. Hoewel de gemiddelde woningprijs met 265.000 euro nog nooit zo hoog was, ligt het prijspeil in 61 procent van de gemeenten nog onder de gemiddelde prijs van voor de economische crisis. Dat het gemiddelde toch hoger ligt, komt door de grote verschillen tussen gemeenten. •

Beter beeld bemanning VOC-schip dankzij archieven

AMBT

De bemanning van het VOC-schip De Rooswijk krijgt een gezicht dankzij onderzoek van genealogen Els Vermij en Willem-Jan van Grondelle. Zij doken de notariële archieven in om de bemanningsleden van het schip, dat in januari 1740 verging voor de Engelse kust, te achterhalen.

Aanleiding voor het onderzoek van de genealogen is het vorig jaar begonnen archeologisch bergingsproject dat de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Historic England doen naar het in 2003 gelokaliseerde wrak. Daarbij zijn onder meer gebruiksvoorwerpen, kanonskogels en zilveren munten opgedoken.

GELDLENING

Veel opvarenden van VOC-schepen gingen voorafgaand aan hun reis naar Indië naar de notaris. Daar maakten zij een testament op of machtigden zij iemand anders om tijdelijk hun zaken te regelen. Ook bezochten ze de

notaris voor een geldlening, iets wat regelmatig gebeurde voordat bemanningsleden vertrokken. Daarbij werd in de akten altijd aan het begin de naam van het VOC-schip vermeld. De akten zijn meestal kort voor vertrek opgesteld. Zodoende beperken de genealogen hun zoekgebied tot de drie maanden voor vertrek van De Rooswijk. In totaal wisten zij door het doorbladeren van vele akten zestien bemanningsleden te achterhalen. Zo liet Daniël Georg Groothuijsen bij de Amsterdamse notaris Hendrik van Aken een akte opmaken voor een lening van 240 gulden. •

Notarissen over orkaan Irma

‘Het leek alsof er een bom was ontploft’

De orkaan Irma trok op 6 september 2017 een alles vernietigend spoor over Sint Maarten. De wind reduceerde veel huizen, winkels en scholen tot puin. Bewoners moesten het doen zonder water en elektriciteit. Onder deze omstandigheden schreven notarissen Marlène Mingo en Meredith Boekhoudt met de hand vele volmachten. Tot op de dag van vandaag hebben ze tijdens hun werk te maken met de gevolgen van Irma.

TEKST Martijn Rip | BEELD ministerie van Defensie en Arie Kievit, ANP

Het is die bewuste septemberdag stil op straat. Niet zo gek, want de orkaan Irma nadert het Caraïbische eiland met rasse schreden.

De mensen verschuilen zich in hun huizen, niemand waagt zich op straat. Dat mag ook niet, want de overheid heeft iedereen een huis-arrest opgelegd. ‘Dat is ingesteld op de dag voor de orkaan. Wie toch de weg opging, werd teruggestuurd. Of opgepakt, als er niet werd geluisterd’, kijkt Mingo terug. De notaris had zelf een dag voor de orkaan haar personeel naar huis gestuurd om zich op de komst van Irma voor te bereiden.

‘Het was voor mij de eerste keer dat ik me heel goed op een orkaan heb voorbereid’, bekent Boekhoudt. ‘We hebben ijs in een container gedaan, zodat we melk en water konden koelen en we hebben hout gekocht om de ramen te barricaderen. Voor het geval dat we weg zouden moeten, heb ik mijn kinderen koffer-tjes laten inpakken. In mijn kantoor hebben

we alle computers uitgezet, alle kabels losgehaald en alles in plastic zakken gedaan tegen het water.’

GEVLUCHT

De nacht voordat Irma Sint Maarten bereikte, begon het al steeds harder te waaien, herinnert Boekhoudt zich. ‘Om 1.00 uur zijn mijn man en ik gaan slapen, nadat we alles nog met tape hadden dichtgeplakt. Om 3.00 uur zijn we wakker geworden van het lawaai. We zijn, samen met de kinderen en mijn schoonmoeder, in de gang tussen de slaapkamers gaan zitten. We hoorden de wind aan het dak rukken en de voordeur kraakte. Er vloog iets tegen de ruit van mijn dochters kamer, waarna de deur begon te rammelen als een gek. We hebben er snel wat extra planken tegenaan gezet. Toen ook de voordeur openvloog, hield ik mijn hart vast. Uiteindelijk hebben we heel veel geluk gehad, want we hebben niet veel meer schade dan een kapotte voordeur en

een ontzet raam. Verder hebben we binnen geen schade.’

Mingo had wat dat betreft minder geluk. Haar betonnen woning bleek niet bestand tegen de storm met windsnelheden tot 300 km/u. ‘De voordeur klapte eruit, waarna door de druk ook de ramen eruit vlogen, inclusief de speciale orkaanluiken’. Mingo verschanste zich daarom met haar gezin drie uur lang in het washok. ‘Toen het oog van de orkaan over het eiland lag, dus toen het even wat minder hard waaide, zijn we naar de burens gevlucht’. Haar woning ging verloren, haar kantoor raakte beschadigd. ‘Daar kwam het plafond naar beneden, het water kwam door het dak heen. Dat zorgde ervoor dat veel dossiers werden gereduceerd tot een pap van papier.’ Het kantoor van Boekhoudt wist daarentegen de orkaan zonder schade te doorstaan.

HUISARREST

Na de storm bleek Sint Maarten een ravage. Mingo: ‘Er was geen elektriciteit, geen water, geen internet. Het was alsof we niet met de rest van de wereld waren verbonden.’ Volgens Boekhoudt leek het alsof er een bom was ontploft. ‘Op een normaal drukke rotonde reed helemaal niets. Er was ook geen radio-sig-naal. Normaal worden we via radio Laser 101 op de hoogte gehouden van het orkaannieuws,

*Notaris Marlène Mingo
(rechts vooraan) aan het werk
op het vliegveld*

maar nu duurde het meer dan 24 uur voordat ze konden uitzenden. Dat was het ergst. Het leek wel alsof we alleen op de wereld waren.' Al snel bleek dat notarissen hard nodig waren, met name om volmachten te schrijven om kinderen naar familie in het buitenland te kunnen sturen. Mingo en haar collega-notarissen hadden echter een probleem: vanwege het huisarrest mocht niemand de eerste week na de orkaan zomaar de straat op. 'Voor mensen met een bepaald belang voor de maatschappij is er een orkaanpas. Die geeft ze vrijstelling van het huisarrest. Denk aan dokters of apothekers. Maar voor notarissen was er geen pas geregeld. Gelukkig heeft de premier ervoor gezorgd dat ik toch naar het vliegveld kon.' Voor Boekhoudt begon het met vrienden die bij haar aanklopten om hun kinderen naar Californië te kunnen sturen. De kinderen

waren gestrand in Puerto Rico. 'De autoriteiten daar wilden, zoals gebruikelijk is als kinderen alleen reizen, een volmacht met geautoriseerde handtekening zien. Daarom ben ik naar mijn kantoor gegaan, maar niet zonder een envelop met mijn adres en logo erop en een kopie van mijn bul vanuit huis mee te nemen. Dat hielp, want de militairen lieten mij door. In mijn kantoor heb ik in het donker uit mijn kluis een ambtsstempel gehaald en kon ik de volmacht legaliseren.' Niet veel later hoorde ze een oproep op de radio aan notarissen om naar het vliegveld te komen.

PRIMITIEVE OMSTANDIGHEDEN

Net buiten het vliegveld nam Mingo plaats op een paar blokken. 'Ik had een tas met stempels en pennen bij me, meer niet.' Ze was vooral druk met het legaliseren van handtekeningen.

Die waren nodig om de kinderen naar het buitenland over te kunnen brengen. 'Veel scholen zijn hier verwoest en veel mensen zijn hun huis kwijt. Wat doe je dan met je kinderen? Het is gemakkelijker als ze dan elders bij familie ondergebracht kunnen worden. Dan kunnen mensen zich helemaal richten op het herbouwen van hun huis, in plaats van ook nog op de kinderen te moeten letten.' Zelf stuurde ze haar zoon naar Nederland.

Ook Boekhoudt moest onder primitieve omstandigheden werken. 'Alle kantoren op het vliegveld waren verwoest, dus ik stond eerst in de volle zon. Daarna hield een dame een parasol boven mijn hoofd en later regelde een man een plek onder een tent. Daar zat ik dan met mijn tas op schoot als een soort tafel. Zo schreef ik de ene volmacht na de andere uit. Op een donderdag zouden ook onze kinderen, 10 en 13 jaar, weggaan. Die dag zat ik van 6.00 tot 14.00 uur volmachten uit te schrijven. Ik had een soort template gemaakt en vroeg

DÉ VERZEKERINGSSPECIALIST VOOR NOTARIAAT EN ADVOCATUUR

Ron Borgdorff is verzekeringsspecialist voor notarissen, advocaten en vrijgevestigde juristen. Ron kent de specifieke risico's van deze juridische beroepsgroepen. Met ruim 25 jaar ervaring staat hij borg voor een persoonlijk, gedegen advies op maat en korte lijnen.

U wilt een financieel adviseur met verstand van uw zaken?

Neem contact op voor een afspraak.
Bel 033-20 35 000 of mail naar
ron@ronborgdorff.nl

WWW.RONBORGDOFF.NL

van Boetzelaerlaan 24H
3828 NS Hoogland

RON BORGDOFF
FINANCIËEL ADVISEUR VOOR
NOTARIAAT & ADVOCATUUR

VERZEKERINGEN ZOWEL ZAKELIJK ALS PARTICULIER OA:
BEROEPS- EN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID • GELD- EN FRAUDE
• ARBEIDSONGESCHIKTHEID • RECHTSBIJSTAND • RECONSTRUCTIE

raat **notariaat**
personeelsadvies

**Benieuwd naar het
laatste vacaturenieuws?**

**Neem gerust contact op
om jouw wensen kenbaar te maken.**

raatnotariaat.nl

info@raatnotariaat.nl

055 576 2669

RECHTS
ORDE **RO**

rechtsorde.nl

Elke zaak op orde...

...met de veelzijdigheid van Rechtsorde

De zoekmachine
voor juridische professionals.

Ga naar www.rechtsorde.nl
en sluit gratis een proefabonnement af.

Heeft u een notariële vacature of heeft u deze op uw website staan?
... en wilt u hieraan bekendheid geven in de vakbladen, met een 100% dekking in het notariaat?
adverteer dan in:

W·P·N·R

Notariaat
magazine

FBN

JBN

gunstige doorplaatsingsstarieven in combinatie met de vacaturesite advocatie.nl:

Advocatie

Advocatie | Novocatie | Overfusies | Rechtenstudie | Bedrijfsjurist | Top50 | Vacatures | Webshop

Voor inlichtingen en reserveringen kunt u contact opnemen met:

Leroy Versteegen
E-mail: l.versteegen@sdu.nl

Meredith Boekhoudt

mensen dit over te schrijven. Ondertussen ben ik even snel naar de rij gerend waar mijn kinderen stonden om ze een knuffel te geven en succes te wensen.'

De eerste dagen zat Mingo alleen op het vliegveld. Via radio Laser 101, dat na een orkaan wordt gebruikt om personen weer contact met elkaar te laten opnemen, kon ze haar personeel informeren om in de tweede week na de ramp op een bepaalde plek af te spreken. Het mobiele netwerk lag namelijk tot een week na de orkaan plat.

Boekhoudt liet haar personeel op 21 september voor het eerst bijeenkomen. 'Een dag later hebben we alles in het kantoor opgeruimd. Ook hebben we de parkeerplaats schoon-geveegd. Op 25 september zijn we weer officieel opengegaan. Halve dagen voor het publiek, want we hadden nog veel inhaalwerk te doen.'

PLUNDERINGEN

De orkaan en de daaropvolgende chaos bracht het beste en het slechtste in de mensen naar boven. Bij het opruimen van de puinhopen hielp iedereen mee, ervoer Mingo. 'Als er een boom omgehakt moest worden, zag je dat iedereen elkaar ging helpen.' Er was echter ook een keerzijde. 'Daarbij denk ik aan de plunderingen. Ik was bang dat ze ook naar mijn notaris-kantoor zouden komen. Uiteindelijk heb ik het kantoor pas weer geopend in de laatste week van september, toen we weer elektriciteit hadden.' De weken daarvoor zat ze met haar medewerkers bij een verwoeste supermarkt.

GEDULD

De weggevaagde infrastructuur en de vermissing van vele dossiers – door de waterschade – blijven de komende tijd nog wel voor problemen zorgen bij Mingo. 'Aan de Belastingdienst heb ik gemeld dat ik me voor de gegevens in de vermiste dossiers niet kan verantwoorden. Daarnaast is het op dit moment lastig om huizen te verkopen. Er is soms geen taxateur, huizen voldoen vanwege de schade niet aan de gestelde voorwaarden. Je probeert er praktisch mee om te gaan, met vermeldingen in het dossier. Gezien de omstandigheden heeft iedereen daar begrip voor.' Er zijn ook andere praktische problemen.

'Mensen hebben veel geduld nodig. Je merkt soms dat ze daardoor gefrustreerd raken'

Omdat het leven op het eiland praktisch enkele maanden stil heeft gestaan, konden mensen bijvoorbeeld geen nieuw identificatiebewijs aanvragen. Mingo: 'Veel mensen hebben nu een verlopen paspoort. Gelukkig kunnen ze, als ze gaan reizen, een noodpaspoort aanvragen.' Ook de Kamer van Koophandel was niet meteen operationeel, kijkt Boekhoudt terug. 'Daar hebben ze last gehad van een server die niet werkte. Alles moest handmatig gebeuren. Ook het bevolkingsregister heeft veel problemen ondervonden. Sinds december kan daar niets zonder afspraak gebeuren. Dat bevordert niet de snelle afhandeling van dossiers.' Dat geldt ook voor informatie over nalatenschappen, weet Mingo. 'Mensen hebben veel geduld nodig. Je merkt soms dat ze daardoor gefrustreerd raken.' Ook wat betreft de verzekeringen en de afwikkeling van de door Irma veroorzaakte schade wordt hun geduld op de proef gesteld. 'Daardoor kunnen mensen nog niet beslissen of ze wel of niet hun woning willen verkopen.'

SPANNENDE MAANDEN

Ook nu nog, maanden na de storm, wordt Mingo dagelijks geconfronteerd met de gevolgen van de orkaan. 'Heel veel dingen zijn hier niet verkrijgbaar. Veel winkels zijn nog gesloten. Ik heb een nieuwe radio nodig, maar

waar ga je die kopen? De zaak met radio's is nog niet open.' Hoewel haar kantoor weer *up and running* is, kijkt ze niet zonder angst naar de toekomst. 'Op dit moment is alles weer een beetje rustig aan het worden. Maar hoe zal het hier zijn over drie maanden? We missen een hele maand aan inkomen, hebben alles vrijwillig gedaan. En ons eiland is afhankelijk van toeristen. Die zullen dit seizoen maar weinig deze kant op komen en veel mensen zijn al hun baan kwijt. Wat dat betreft worden het spannende maanden.'

Ook Boekhoudt heeft nog veel vraagtekens wat betreft de toekomst van Sint Maarten. 'Onlangs hebben twee hotels ruim tweehonderd medewerkers ontslagen. Ze gaan dicht voor renovatie. Maar beetje bij beetje wordt alles weer opgebouwd. Mijn ervaring is dat het notariaat wat achterloopt op de markt. Nu ben ik nog lekker bezig, maar we zullen wel tijdelijk de gevolgen van de orkaan ondervinden. Maar ik ben een optimistisch mens, dus ik hoop dat we na twee jaar weer op een normaal niveau zitten.' Mingo is er ook van overtuigd dat Sint Maarten er over enkele jaren weer bovenop zal komen. 'Orkaan Irma zal echter voor velen een onvergetelijke ervaring blijven.' ■

Algemene Verordening Gegevensbescherming

‘Privacybescherming heeft tanden gekregen’

De Algemene Verordening Gegevensbescherming die 25 mei 2018 van kracht wordt, heeft op het eerste gezicht veel weg van de Wet bescherming persoonsgegevens die hij vervangt. Nieuw is de verantwoordingsplicht waarmee de verordening is opgetuigd. ‘De grootste valkuil is, dat je als notaris denkt dat je de AVG aan je ICT-leverancier kan overlaten.’

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

De eerste emotie die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bij notarissen oproept, is waarschijnlijk die van een déjà-vuegevoel. De notaris voldoet immers al aan de Wet bescherming persoonsgegevens waar de nieuwe verordening op is gebaseerd. Het meest praktische verschil voor de notaris is dat hij zich meer moet verantwoorden, legt Jolanda Storm, functionaris gegevensbescherming van het bureau van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), uit. ‘De privacyrechten van burgers worden versterkt. Dat zorgt voor extra verplichtingen bij organisaties die gegevens verwerken, zoals notariële kantoren. Zo moet een notariële kantoor een register bijhouden voor de verwerking van persoonsgegevens. Daarin wordt onder meer vastgelegd om wat voor categorie persoonsgegevens het gaat en waar je ze voor gebruikt. Het doel van de verwerking staat erin, maar ook of het cliënten of personeelsleden betreft.

Per soort verwerking is vastgelegd in de AVG wat is toegestaan. Om persoonsgegevens in een bestand te zetten voor het sturen van een nieuwsbrief heb je bijvoorbeeld expliciete toestemming nodig. Je moet ook een register voor datalekken bijhouden. Een “protocol datalekken” hebben de meeste kantoren al, maar de AVG gaat verder. Alle datalekken moeten voortaan gedocumenteerd worden, ook als je ze niet hoeft te melden. Ook vermoedelijke datalekken moeten in principe gemeld worden. Zoals een gestolen laptop met onversleutelde persoonsgegevens die onbemand open is blijven staan. Dat is ook een inbreuk op je beveiliging.’

GROTE KLUIF

Er is nog een reden waarom de regels die de AVG voorschrijft op het eerste gezicht op een herhaling van zetten lijken. Het KNB-bestuur heeft vorig jaar ingestemd met de Basis Informatiebeveiliging Notariaat (BIN). Deze BIN is opgesteld door de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) en beschrijft aan welke

minimale eisen een kantoororganisatie en systemen moeten voldoen. Wordt de AVG met de BIN niet al behandeld? ‘Nee’, legt Leo Draaisma, projectleider voor het project Implementatie AVG en Informatiebeveiliging, uit. ‘Er zit inderdaad een overlap tussen AVG en BIN. Daarom combineren we die twee voor het notariaat in een praktische gedragscode die binnenkort beschikbaar komt op NotarisNet. Voor ons als projectorganisatie is informatiebeveiliging een veel grotere kluit omdat je daarbij naar alle aspecten van de beveiliging kijkt en niet alleen naar de veilige omgang met persoonsgegevens. Op dit moment werken we hard aan de concrete vertaalslag van de AVG en de BIN naar het notariaat. Hoe ziet een verwerkingsregister eruit? En wat voor privacy-statement zet je als notaris op je website? We maken modeluitwerkingen die we publiceren op NotarisNet. Het zijn hulpmiddelen die notariële kantoren helpen de eerste stap te zetten. Dat doen we niet alleen. Samen met een netwerk van contactpersonen op de kantoren ontwikkelen we tools, praktische tips en organiseren we bijeenkomsten in het land. De grootste valkuil is, dat je als notaris denkt dat je de AVG aan je ICT-leverancier kan overlaten. Als je een leverancier inschakelt voor het afschermen van gegevens ben je nog steeds eindverantwoordelijk. De Autoriteit

‘De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vragen aan de notaris, niet aan de cloud provider of softwareleverancier’

moet werken. Iedereen op kantoor moet weten wat de regels zijn. Om de focus te houden, is het belangrijk dat ieder notariskantoor een medewerker verantwoordelijk maakt voor de bescherming van persoonsgegevens. Op die manier heb je een aanspreekpunt. Ideaal is iemand die niet alleen de privacyregels kent,

maar ook de kantoorprocessen en daarnaast wat van ICT weet. Zulke schapen met vijf poten zijn zeldzaam op een notariskantoor. In de praktijk zal iemand moeten groeien in die functie. Begin gewoon met iemand aan te wijzen.’ ■

Persoonsgegevens stelt vragen aan de notaris, niet aan de cloud provider of softwareleverancier.’

RAAR DING

De grootste uitdaging ligt voor het project-team in de interpretatie van de verordening. ‘De AVG is een raar ding’, aldus Storm. ‘Normaal is een verordening direct van kracht. In het geval van de AVG krijgen landen twee jaar de tijd – tot 25 mei van dit jaar – om zaken te regelen. Over onduidelijkheden in de verordening wordt op Europees niveau overlegd. Ook wij hebben behoefte aan details. We weten dat we op de goede weg zitten, maar sommige zaken zijn nog niet helemaal duidelijk. In de AVG staat bijvoorbeeld dat sommige regels niet gelden voor artsen of advocaten die als eenpitter opereren. Wij willen weten of notarissen ook onder die uitzondering kunnen vallen. De Autoriteit Persoonsgegevens wordt op dit moment overstelpt met vragen. Dat is nu nog een *bottleneck*.’

AANSPEEKPUNT

Mei 2018 moet ieder kantoor voldoen aan de AVG-richtlijnen. Het is geen eenmalige exercitie, waarschuwt Storm. ‘De belangrijkste aanpassing die de AVG vergt, is dat je continu aan de bescherming van persoonsgegevens

DE AANLEIDING VOOR DE AVG

‘Met de AVG heeft privacybescherming tanden gekregen’, stelt hoogleraar Global ICT Law Lokke Moerel vast. ‘De bescherming van persoonsgegevens bestond al in de Wet bescherming persoonsgegevens. De AVG is grotendeels een bevestiging van de bestaande regels zoals die door de Europese toezichthouders zijn uitgewerkt. Ik zie het als een aanscherping. Het is niet langer voldoende dat je je aan de regels houdt. Je moet als bedrijf ook laten zien dat je passende organisatorische maatregelen hebt genomen. Je moet een compliance programma hebben. Als je dat niet kan laten zien, ben je ook in overtreding. De boetes gaan omhoog. Die kunnen in geval van een overtreding zelfs oplopen tot 20 miljoen euro.’

VERTROUWEN

Voor het notariaat ziet Moerel echter dat het strengere beleid ook kansen met zich meebrengt. ‘De AVG wil vooral de uitwassen van de digitale wereld bestrijden.

Het monitoren van data op internet is uit de hand gelopen. Veel mensen vinden het ongemakkelijk dat hun surfgedrag voortdurend gevolgd wordt voor advertentiedoeleinden. In principe geef je hiervoor toestemming als je op een website bij “accepteer alle cookies” op “ok” klikt, maar dat is in de praktijk geen echte keuze meer. Die Cookiewet is een lege huls. Burgers hebben weinig vertrouwen in wat organisaties met hun gegevens doen. In dit spanningsveld kan de notaris een rol spelen. De notaris is een vertrouwenspersoon waarvan de registers betrouwbaar zijn. De notaris zou bijvoorbeeld de aangewezen persoon zijn om het e-identiteitsbeheer bij onder te brengen. Daarom is het voor een notaris belangrijk om ook op dit terrein van gegevensbescherming vertrouwen uit te stralen. Kantoren zullen met de KNB de handen ineen moeten slaan. Om dit goed te beheersen, moet je samen sterk staan. Goede beveiliging is alleen in een ecosysteem te realiseren.’

Mijn neef regelt straks mijn geldzaken

Dat staat in mijn levenstestament

Dat ik mijn wensen duidelijk heb vastgelegd, geeft me een gerust gevoel. Daarmee behoud ik de regie over mijn leven, ook als ik door ziekte of ongeval belangrijke beslissingen niet meer zelf kan nemen. Bovendien voorkomt het onzekerheid bij de mensen van wie ik hou. Heeft u al een levenstestament? Raadpleeg de checklist op wievandedrie.nl. Of vraag uw notaris om informatie.

Download de
checklist op
wievandedrie.nl

Je regelt het bij de notaris

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

 A portrait of Nora van Oostrom-Streep, a woman with short blonde hair, wearing a dark blue zip-up jacket with silver stripes on the sleeves. She is sitting outdoors with a building in the background.

Nora van Oostrom-Streep

'It's an illusion' ...

De ouderen onder ons kennen de versie van BZN, anderen kennen wellicht de versie van Julia Zahra bij De Beste Zangers van Nederland (kent u deze laatste niet dan moet u deze absoluut luisteren!). De kern? Het is niet alles goud wat er blinkt. Soms is het gewoon een pakketje schroot met een dun laagje chroom, zoals Het Goede Doel al wist. Zoals het in de liedjes is, is het ook vaak bij kantoren. Gouden bergen worden beloofd, ronkende perspectieven en grazige weiden, maar uiteindelijk blijkt het gras zo groen omdat (typisch Britse humor) *'there's so much shit'*.

FILTER

Toch hebben velen van ons, als individu of als representant van zo'n kantoor, er geen enkel probleem mee om illusies te creëren en in stand te houden. We zien dit op Facebook en LinkedIn, maar heel nadrukkelijk zien we dit bij recruitment events en bij bijeenkomsten voor studenten waar kantoren zich aan studenten presenteren. Zonder uitzondering zijn de aanwezige medewerkers laaiend enthousiast over hun kantoor, zijn de partners benaderbaar en laagdrempelig, is de begeleiding prima en zijn de arbeidsomstandigheden *state of the art*. Hoe anders is het vaak in werkelijkheid.

Het is net als het gemiddelde Facebook- of Instagramprofiel: flink gefilterd en opgeleukt. Nu weet u dat bij deze accounts best en neemt u ze dus waarschijnlijk wel met een korrel zout, maar realiseert u zich dat dit ook in uw

Kijk eens achter de kist van de illusionist en zie dat de twee helften van het doorgezaagde meisje niet altijd bij elkaar horen

.....

werkomgeving en uw visie zo kan zijn? Kan het zo zijn dat u een filter hebt gelegd over uw kantoor en dit – al dan niet bewust – hebt voorzien van Snapchat-oortjes en soft filters? Is het niet zo dat als u de filters eraf haalt de foto overbelicht is en de ogen rood?

EERLIJK

Moeten we niet eerlijk zijn, speciaal naar aankomende medewerkers, en ze een reëel beeld geven van de werkelijkheid? Net zo goed als u geen taal kunt leren in twee weken valt een mondiale M&A-praktijk te voeren binnen kantooruren én is een goede *work-life* balans mogelijk. Net zomin als een arts huisarts en specialist in één kan zijn, kan een notaris dat. Het is onmogelijk om alle rechtsgebieden te beheersen en nee, eens per zes weken *JBN* en *Notamail* bespreken heeft niets te maken met bijblijven. Spiegel dat dan ook niet voor! Vertel jonge mensen gewoon in alle eerlijkheid wat ze kunnen verwachten en laat de uiteindelijke praktijk niet uitdraaien op een desillusie.

STOCKHOLMSYNDROOM

Intrigerend is overigens om na te gaan waarom mensen zichzelf wijsmaken dat hun werkomgeving inderdaad perfect is, terwijl ze diep vanbinnen best weten dat er het nodige aan schort. Is het omdat ze zichzelf en hun kantoor in een bepaald frame hebben geplaatst en niet durven erkennen dat dit frame niet klopt? Is het toegeven dat het gras echt niet zo groen is, zo onaantrekkelijk omdat je dan de vraag voor jezelf moet beantwoorden waarom je er niets aan doet en blijft? Of is het soms een variant van het Stockholmsyndroom waarbij het slachtoffer zich met de dader gaat identificeren? Op de beroepsopleiding heb ik deelnemers de meest vreemde praktijken vol overtuiging goed horen praten en werd kritiek erop met woede ontvangen.

VALS FRAME

Hoe het ook zij, op de lange termijn brengt deze praktijk niets dan teleurstelling. Bij iedereen. Bij de jonge mensen die zich 'bekocht' voelen en vetrekken (al dan niet geheel uit het notariaat), bij de kantoren die in de betreffende persoon hebben geïnvesteerd en bij de cliënten die een 'fris iemand' zien vertrekken.

De kunst is dan ook om zelf niet in een vals frame te gaan (of blijven) geloven. Kijk dus eens achter de kist van de illusionist en zie dat de twee helften van het doorgezaagde meisje niet altijd bij elkaar horen. Soms is het inderdaad gewoon een illusie. En mag dat ook best worden benoemd. ■

Er zijn verschillende (notarieel-)juridische commissies en samenwerkingsverbanden waar (kandidaat-)notarissen in deelnemen. In *Notariaat Magazine* vertellen ze hierover.

NOTARIS EN MEER

WIE Nienke Bijlholt (35), kandidaat-notaris
WAAR PensioenKamer

‘Gegrepen door de materie’

‘De KNB heeft mij begin 2014 benaderd voor de PensioenKamer. Die was destijds net geïnstalleerd, als opvolger van de Pensioenraad. De kamer is een commissie van de KNB en heeft als opdracht om namens de beroepsorganisatie het formele opdrachtgeverschap van het notariële pensioenfonds te vervullen. De PensioenKamer bestaat uit een werkgevers- en werknemerscommissie. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor de inhoud van de pensioenregeling voor werknemers: de kandidaat-notarissen, de toegevoegd notarissen en de medewerkers in het notariaat. In dat laatste geval in overleg met de Bond van Medewerkers in het Notariaat. De regeling voor notarissen wordt vastgesteld door alleen de werkgeverscommissie. Pensioenfonds Notariaat geeft aan onder welke voorwaarden, zoals de hoogte van de premie, de pensioenregeling kan worden uitgevoerd.’

‘Het aanpassen van de pensioenregeling gebeurt doorgaans na veranderingen in de wet- en regelgeving. Denk aan fiscale wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de regeling. In de PensioenKamer wordt dan over deze onderwerpen gesproken. Een externe deskundige adviseert ons hierbij. Maar we laten ons niet enkel leiden door wat de wetgever ons eventueel oplegt. Uiteraard gaat het in eerste instantie om wat de beroepsgroep wil.’

‘We komen doorgaans eens per zes weken bijeen. In de tussentijd hebben de voorzitter van de werkgeverscommissie, de secretaris en ik contact over inhoudelijke en meer praktische aangelegenheden. Met z’n drieën faciliteren wij de vergaderingen. Gemiddeld ben ik drie uur per week kwijt aan mijn taken als voorzitter. Voor mij persoonlijk is het echt een verrijking om een functie te bekleden die inhoudelijk zeer interessant is en

ook wezenlijk verschilt van mijn reguliere activiteiten. Daarbij moet ik zeggen dat ik niet had verwacht dat ik zo gegrepen zou worden door de materie. De combinatie van juridische en financiële aspecten maken de pensioenwereld zeer interessant. Ook het persoonlijk contact met commissieleden, bestuurders van het fonds, adviseurs en andere betrokkenen geeft mij veel energie. Daarbij is voor mij nu veel duidelijker waarom bepaalde besluiten over ons pensioen worden genomen, of waarom op een bepaalde manier wordt gecommuniceerd. Veel ligt vast in wet- en regelgeving.’

‘Ik ben ook anders over mijn pensioen gaan nadenken. Voorheen was ik nauwelijks op de hoogte van de inhoud van onze pensioenregeling. Wel wist ik wat ongeveer de hoogte van de premie was. Inmiddels weet ik ook wat er allemaal is geregeld voor die premie. Zoals een nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidspensioen, naast het ouderdomspensioen. De voordelen van een collectieve regeling zijn me nu veel duidelijker.

De kritische houding van met name de ondernemers ten aanzien van de verplichtstelling van de pensioenregeling is ons natuurlijk niet ontgaan. Die lijkt ook het gevolg van weinig kennis over de voordelen van een collectieve pensioenregeling. Die communicatie moet dus beter. Primair is dit een taak van het pensioenfonds, maar binnen de PensioenKamer overleggen we ook hoe dit beter kan.

Als het kabinet dit jaar tot besluiten komt, dan zit er vanaf 2020 een grote wijziging van het pensioenstelsel aan te komen. Dit betekent waarschijnlijk dat de huidige pensioenregelingen anders moeten worden ingericht. Maar ze moeten wel blijven passen bij onze beroepsgroep. Dat wordt een mooie klus voor de PensioenKamer.’ ■

ANBI-status

Goede statuten zijn cruciaal

Om een ANBI-status te krijgen én te houden, moeten ANBI's aan diverse eisen voldoen. 'Notarissen zijn zich daarvan niet altijd bewust, terwijl juist zij een belangrijke rol spelen bij de formele eisen', zegt Sigrid Hemels.

TEKST Wilma van Hoeft | BEELD Truus van Gog

Sigrid Hemels heeft in de loop der jaren al heel wat statuten van ANBI's (algemeen nut beogende instellingen) onder ogen gehad. Het valt haar op dat met name bij de liquidatiebepaling geregeld iets misgaat. Sinds 2012 moet uit de statuten blijken dat bij opheffing van een ANBI een batig liquidatiesaldo wordt besteed ten behoeve van een ANBI met een soortgelijke doelstelling. ANBI's die op 22 juni 2012 al bestonden en in hun statuten hebben opgenomen dat het liquidatiesaldo aan 'het algemeen nut' – dus niet per se aan een andere ANBI met een soortgelijke doelstelling – moet worden besteed, hoeven de liquidatiebepaling pas aan te passen bij de eerstvolgende statutenwijziging. Hemels: 'In de praktijk wordt dit vaak vergeten, zowel door heel grote kantoren als door kleine. Terwijl het de verantwoordelijkheid is van de notaris om bij een statutenwijziging de liquidatiebepaling te controleren.' Hemels, hoogleraar Belastingrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en fiscalist bij het Amsterdamse advocatenkantoor Allen & Overy, doet veel onderzoek naar de fiscale aspecten van kunst, cultuur en goede doelen.

MULTIPLIER

Nederland telt zo'n 40.000 ANBI's. Zij kunnen rekenen op belastingvoordelen; giften aan ANBI's zijn onder voorwaarden voor de gever fiscaal aftrekbaar en de ANBI hoeft geen schenkbelasting af te dragen over de gift.

Met ANBI's is iets opmerkelijks aan de hand, vertelt Hemels. Enerzijds stimuleert het kabinet giften aan ANBI's. Bijvoorbeeld door bij giften aan culturele ANBI's een 'multiplier' toe te kennen: mensen die geld geven aan een erkende culturele ANBI, hebben recht op extra belastingaftrek. De 'multiplier' zorgt ervoor dat ze hun gift met 1,25 mogen vermenigvuldigen. Anderzijds noemt de Belastingdienst de controle op de giftenaftrek 'onuitvoerbaar' en lastig te controleren. De ANBI past namelijk niet in de vooraf ingevulde aangiften van de Belastingdienst. 'Dat laatste is te verhelpen', zegt Hemels. Ze vertelt dat de vooraf ingevulde aangifte in tal van landen bestaat, onder andere in Noorwegen. 'Daar geven de ANBI's zelf aan de fiscus door wie wat geeft, zodat de giftenaftrek meegenomen kan worden in de vooraf ingevulde aangifte.' Dit is vergelijkbaar met de renseigneringsplicht die banken hebben. Zij geven informatie over banksaldi automatisch door aan de Belastingdienst. Hemels: 'Dat zouden ANBI's in Nederland ook kunnen doen.'

ALGEMEEN BELANG

Het ANBI-team van de Belastingdienst controleert de ANBI's. 'Zij checken bijvoorbeeld de statuten van een ANBI en gaan na of de ANBI

voldoet aan de formele en materiële vereisten', zegt Hemels. Als dit niet het geval is, loopt een ANBI het risico de ANBI-status te verliezen. Intrekking kan met terugwerkende kracht tot het moment dat de ANBI-status is verleend. In dat geval moet de ANBI alsnog schenkbelasting afdragen. 'De giften zijn per definitie giften van vreemden, dus bij giften van meer dan zo'n 2.000 euro loopt de schenkbelasting op tot 30 of 40 procent. Dat leidt tot grote problemen.'

Wat het nog lastiger maakt, is dat er soms een grijs gebied is. Zo moet een ANBI uitsluitend of vrijwel uitsluitend het algemeen belang dienen. Bij sommige doelen is dat helder, bijvoorbeeld het steunen van een museum of het behoud van een natuurgebied. Bij andere doelen is het minder duidelijk. Als voorbeeld noemt Hemels een zaak waarbij de Belastingdienst de ANBI-status van een woningbouwcorporatie betwistte. Volgens de Belastingdienst was sprake van een particulier belang van de huurders en niet van een algemeen belang. Maar de Hoge Raad noemde het huurdersbelang een bijkomend effect. De woningbouwcorporatie draagt bij aan volkshuisvesting, dus een algemeen belang.

*‘De wetgever zou
duidelijker moeten
maken wat onder
een algemeen belang
wordt verstaan’*

COMMERCIËLE ACTIVITEITEN

Volgens Hemels lijkt de Belastingdienst deze jurisprudentie echter niet altijd als richtsnoer te gebruiken. ‘De Belastingdienst neemt vrij snel aan dat er sprake is van een particulier belang’, zegt zij. ‘De wetgever zou duidelijker moeten maken wat onder een algemeen belang wordt verstaan.’ Ook lijken het ANBI-team van de Belastingdienst en sommige lagere rechters niet altijd een even helder onderscheid te maken tussen het algemeen nuttige doel, bijvoorbeeld het verspreiden van een religieuze boodschap, en het middel waarmee dat doel bereikt moet worden, bijvoorbeeld het uitgeven van een krant. ‘De formulering in de statuten is dus heel belangrijk’, stelt Hemels. Overigens komt het veel vaker voor dat de Hoge Raad anders oordeelt dan het ANBI-team en de lagere rechters. ‘Maar voor het zover komt, moet een ANBI gaan doorprocederen. En dat doen ze meestal niet’, aldus Hemels. De statuten spelen ook een grote rol als het commerciële activiteiten betreft. Als commerciële activiteiten de doelactiviteiten zijn, is er

geen sprake van het dienen van het algemeen belang. Maar als de commerciële activiteiten bedoeld zijn om geld te verwerven waarmee een bepaald doel bereikt kan worden, ligt het anders. ‘Daarom is het belangrijk om in statuten duidelijk onderscheid te maken tussen de niet-commerciële doelactiviteit en eventuele commerciële activiteiten om middelen te verwerven om dat doel te verwezenlijken’, zegt Hemels.

TWIJFEL

Hoe ziet Hemels de rol van de notaris? ‘Bij het opstellen of wijzigen van de statuten is het belangrijk dat de notaris met het bestuur van de ANBI overlegt over de betekenis van de statuten voor de ANBI-status’, zegt Hemels. ‘Bijvoorbeeld doorvragen over commerciële activiteiten. Zijn dit doelactiviteiten, of activiteiten om middelen te verwerven om het doel te bereiken? Ook is het belangrijk om na te gaan of het bestuur van de ANBI onafhankelijk is en hierover eventueel een bepaling op te nemen in de statuten. Dit geldt met name als

de ANBI is opgericht door degene die ook de grootste schenker is. Als die vervolgens samen met zijn vrouw en dochter het bestuur vormt, is er vermoedelijk geen onafhankelijk bestuur. Civielrechtelijk is dat toegestaan, maar fiscaal loop je het risico dat je geen ANBI-status krijgt. Hetzelfde geldt als er vergoedingen worden uitgekeerd die niet onder de noemer vacatiegeld vallen.’ Bij twijfel kan de notaris het ANBI-bestuur adviseren om de zaak voor te leggen aan de Belastingdienst. Dan is er direct duidelijkheid en loopt de ANBI niet het risico van een correctie achteraf met terugwerkende kracht. Het liefst zou Hemels zien dat de Belastingdienst een webportal bouwt, waarin ANBI's hun gegevens moeten invoeren. Deze input vindt dan plaats op basis van de statuten en de informatie die ANBI's nu al op hun eigen website moeten zetten. Zodra er iets niet klopt, geeft het systeem een seintje. ‘Daarmee voorkom je dat ANBI's achteraf met verrassingen worden geconfronteerd’, zegt Hemels. ‘Ook is zo'n openbaar webportal goed voor de vertrouwensband tussen burgers en ANBI's, want burgers kunnen dit systeem eenvoudig raadplegen.’ Maar met of zonder computersysteem, goed geformuleerde statuten blijven cruciaal. ■

De ins en outs van de waarneming

Het protocol van een notaris mag niet onbeheerd zijn. Als een notaris zijn ambt – al dan niet tijdelijk – niet kan of mag uitoefenen, moet voor de desbetreffende notaris een waarnemer worden benoemd. In deze aflevering van ‘Tuchtrecht uitgelicht’ aandacht voor verschillende aspecten van de waarneming: wat mag van een waarnemer worden verwacht, wat van de waargenomen notaris? Ook de financiële kant van de waarneming levert soms perikelen op tussen waarnemer en waargenomen notaris waarover door de tuchtrechter is beslist.

TEKST Madeleine Hillen | BEELD Roel Ottow

Een waarnemend kandidaat-notaris handelt in beginsel niet onder de verantwoordelijkheid van de waargenomen notaris. Dit volgt volgens de tuchtrechter impliciet uit artikel 1 lid 1 sub c Wet op het notarisambt (Wna). Die zelfstandige positie van de waarnemend kandidaat-notaris kan daarnaast worden afgeleid uit artikel 29 lid 7 Wna, dat bepaalt dat de waargenomen notaris onbevoegd is zolang de waarnemend kandidaat-notaris bevoegd is. Indien de waargenomen notaris zelf geen bemoeienis gehad heeft met het opstellen en passeren van een akte, kan hem geen tuchtrechtelijk verwijt worden gemaakt, ook niet als werkgever (Hof Amsterdam 23 juli 2013, GHAMS:2013:2284).

Wie waarneemt en daarbij een fout maakt, kan zich niet verschuilen achter grote werkdruk, kantoorcultuur of de eigen ondeskundigheid, zie bijvoorbeeld Kamer voor het notariaat Den Haag 25 oktober 2017, TNORDHA:2017:26 (zie *Notariaat Magazine* 2017/10) en Kamer van toezicht Breda 8 december 2008, LJN: YCo166.

• LICHTE WAARNEMING

Waarneming in geval van afwezigheid of verhindering van de notaris en als de notaris niet in staat is zijn ambt uit te oefenen wegens ziekte, wordt ‘lichte’ waarneming genoemd. De tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van de notaris eindigt niet steeds zodra voor hem een waarnemer optreedt. Deze verantwoordelijkheid blijft bestaan als een lichte waarnemer op verzoek van de notaris is benoemd. De notaris is in dat geval alleen dan niet tuchtrechtelijk verantwoordelijk, indien de waarnemer voldoende ervaring heeft en het niet een handelen betreft dat (mede) is toe te schrijven aan de structuur of de organisatie van het kantoor van de notaris. Het behoort in dat verband tot de taak van de notaris zijn kandidaat-notaris te begeleiden en hem te behoeden voor fouten (Hof Amsterdam 31 maart 2005, GHAMS:2005:AT3329). Van de notaris wordt verwacht dat hij regie heeft over en toezicht houdt op de door zijn ‘lichte’ waarnemer te verrichten dossierwerkzaamheden, zodat hij zo nodig gemaakte fouten kan herstellen of voor de toekomst kan voorkomen. Dit geldt ook als het gaat om ervaren waarnemingsbevoegde kandidaat-

notarissen (Hof Amsterdam 31 januari 2017, GHAMS:2017:226).

• ZWARE WAARNEMING

Zware waarneming is aan de orde in geval van schorsing van de notaris in de uitoefening van zijn ambt, ontzetting uit zijn ambt, ontslag of vestiging buiten het arrondissement waarin zijn vestigingsplaats is gelegen en in geval van zijn overlijden. Zware waarneming ziet op het geheel van werkzaamheden en brengt daarmee een veelomvattende verantwoordelijkheid met zich.

A. De benoeming

Dat een voorwaarde voor de benoeming van een zware waarnemer is dat de beoogde waarnemer in staat zal zijn de taak naar behoren te vervullen, behoeft geen toelichting. Ook de financiële belangen van de notarispraktijk en het belang van de waarnemer bij voortzetting en overname van de praktijk spelen echter een rol (zie Hof Amsterdam 26 mei 2015, GHAMS:2015:2005). De tuchtrechter moet motiveren waarom hij een verzoek tot verlenging van de benoeming tot waarnemer afwijst (zie Hof Amsterdam 17 februari 2015, GHAMS:2015:413): '5.4. [mr. X] heeft, kort gezegd, weersproken dat er redenen zijn om zijn benoeming niet te verlengen. Het hof acht in dit verband het volgende van belang. [mr. X] was en is als kandidaat-notaris werkzaam op het kantoor van de vervangen notaris. Bij die onderneming heeft hij inmiddels een groot financieel belang omdat de onderneming wordt gedreven door een rechtspersoon, waarin [mr. X] tegen betaling van een aanzienlijke prijs alle aandelen heeft verworven. Niet is gebleken dat [mr. X] vanaf 1 januari 2013 zijn taak en verantwoordelijkheid als waarnemer niet naar behoren heeft vervuld en evenmin dat hij niet in staat zal zijn die taak en verantwoordelijkheid naar behoren te blijven vervullen. (...) 5.6. Het hof stelt verder vast dat uit de bestreden beslissing niet blijkt waarom de kamer (en de voorzitter) geen aanleiding hebben gezien de waarneming te verlengen.'

B. Instructiebevoegdheid

De zware waarnemer mag op afstand instructies geven aan de werknemers van het kantoor

Wie waarneemt en daarbij een fout maakt, kan zich niet verschuilen achter grote werkdruk, kantoorcultuur of eigen ondeskundigheid

van de waargenomen notaris. Wat betreft de akten die door een lichte waarnemer worden gepasseerd, kan de zware waarnemer de instructie geven dat concepten eerst aan hem worden voorgelegd (Hof Amsterdam 31 oktober 2017, GHAMS:2017:4377).

C. Honorarium

Het hof acht het redelijk dat aan de waarnemer in een situatie van een 'zware' waarneming ten laste van de vervangen notaris (of diens erfgenamen) een uurtarief wordt toegekend van 150 euro exclusief omzetbelasting, te berekenen op basis van de uren die de waarnemer op het waargenomen kantoor aanwezig is, en dus niet over diens reistijd (onverminderd het recht op een redelijke reiskostenvergoeding) (zie Hof Amsterdam 19 maart 2013, GHAMS:2013:BZ4897). Het hof heeft daarbij in aanmerking genomen dat het gebruikelijke uurtarief dat een notaris aan zijn opdrachtgevers in rekening brengt veelal hoger is, maar dat gewoonlijk, anders dan bij declaratie van waargenomen uren, niet alle uren die een notaris op zijn kantoor doorbrengt declarabel zullen zijn. Daaraan voegt het hof in zijn uitspraak van 17 februari 2015, GHAMS:2015:413, toe, dat in het gebruikelijke uurtarief mede is begrepen de vergoeding van de (kantoor)-kosten van de notarispraktijk, welke kosten niet ten laste van het honorarium van de waarnemer komen.

D. Praktijkvennootschap

Artikel 29a sub b Wna bepaalt dat bij zware waarneming de notarispraktijk voor rekening en risico van de vervangen notaris wordt voortgezet indien in het benoemingsbesluit het honorarium voor de waarnemer is vastgesteld. Het hof verstaat deze bepaling zo dat het honorarium moet worden betaald uit de praktijk die door de waarneming wordt voortgezet. Is die notarispraktijk ondergebracht in een rechtspersoon, dan vindt de waarneming dus plaats voor rekening en risico van de desbetreffende rechtspersoon (Hof Amsterdam 17 februari 2015, GHAMS:2015:413).

E. Belang waargenomen notaris

De belangen van de notaris als bestuurder van zijn praktijkvennootschap kunnen meebrengen dat hem toegang moet worden verschaft tot het notariskantoor. Hof Amsterdam, 29 oktober 2013, GHAMS:2013:3788, besliste dat de voorzitter daartoe op voordracht van de notaris een niet in het notariaat werkzaam zijnde persoon kan benoemen als vertegenwoordiger van de notaris in diens hoedanigheid van bestuurder van de praktijkvennootschap. De waarnemer moet die vertegenwoordiger toegang tot het kantoor geven, hem stukken laten inzien en zo nodig nadere informatie verstrekken, maar alleen voor zover het gaat om de positie van de notaris als (middellijk) ondernemer. Het verlenen van toegang mag niet tot gevolg hebben dat het fungeren van de waarnemer daardoor wordt belemmerd.

• WAARNEMING VAN DE WAARNEMER

Een toegevoegd notaris of een kandidaat-notaris kan onmiddellijk worden geschorst als waarnemer in de uitoefening van het ambt, artikel 106 lid 5 Wna. In dat geval kan worden voorzien in de benoeming van een waarnemer voor de geschorste waarnemer, aldus Hof Amsterdam 21 februari 2017, GHAMS:2017:606. In de Wna is niet geregeld voor wiens rekening en risico de notarispraktijk wordt voortgezet in het geval een zware waarnemer in die waarneming wordt geschorst. In genoemde uitspraak oordeelde Hof Amsterdam dat de waarnemers van de geschorste waarnemer de notarispraktijk konden voortzetten voor rekening en risico van de onderneming van de geschorste waarnemer. Hof Amsterdam (26 september 2017, GHAMS:2017:3866) legt ten slotte artikel 11 van de Verordening overdracht protocol zo uit dat ontheffing kan worden verleend van de verplichtingen vermeld in de artikelen 2 tot en met 4 van die verordening in een geval waarin een waarnemer wordt benoemd in een protocol waarin daarvoor een andere waarnemer was benoemd. ■

Klantreviews

Met de billen bloot

Zoekend naar een hotel kijkt menig vakantieganger naar de reviews. Maar bij de keuze voor een notaris lijken reviews op dit moment nog geen grote rol te spelen. Als het aan websites als Advieskeuze.nl en Notarisscore.nl ligt, gaat dat binnenkort veranderen. Zij nemen het op tegen DeGoedkoopsteNotaris.nl, dat al veel langer bestaat.

TEKST Martijn Rip | BEELD Truus van Gog

Een notaris kan zich in de ogen van een cliënt slecht onderscheiden van andere notarissen', legt Marc Hof van Notariskantoor Hof uit Vriezenveen uit. 'Een testament is een testament. Daarom is het beeld dat cliënten van je hebben belangrijk. Een reviewsite is een manier om je kwaliteit te laten zien. Als andere mensen tevreden zijn, zie je dat terug in de beoordeling.' Wat dat betreft scoort Hofs kantoor goed: gemiddeld een 9,5 na 141 reviews op Advieskeuze.nl.

ERVARINGEN DELEN

Ook Dröge Notariaat uit Arnhem heeft zich aangesloten bij die reviewsite. 'We kregen van cliënten door dat zij het belangrijk vinden wat anderen van ons vinden. Daar baseren zij hun keuze voor een notaris op', vertelt Natascha Dröge-Steenbergen. Haar notariaat scoort

na 116 reviews een 9,7. 'We krijgen niet alleen een rapportcijfer, maar mensen kunnen ook hun ervaringen delen. Wij denken dat in de toekomst een review steeds belangrijker gaat worden voor notarissen'. Niet iedereen is daarvan overtuigd. 'Klanten varen niet snel op reviews', stelt Saskia van Egmond. De zelfstandig IT-consultant werkte voorheen bij Van Putten Van Apeldoorn notarissen en heeft voor NICO notarissen, een landelijk samenwerkingsverband van zestien grotere notariskantoren, een klantentevredenheidsonderzoek ontwikkeld. 'Notarissen moeten het meer hebben van mond-tot-mondreclame. Daarom is ons systeem vooral intern handig, om de dienstverlening te verbeteren. Veel klanten vinden reviewsystemen eng en durven het nog niet aan.'

KOUDWATERVREES

Albert Munneke, oprichter van Notarisscore.nl, merkt dat veel notarissen inderdaad nog last

hebben van koudwatervrees. 'We zijn, nadat we eerder een vergelijkbare site voor advocaten hebben opgezet, halverwege 2017 begonnen met Notarisscore.nl. Aan de hand van een tool krijgen klanten vragen voor een review. De antwoorden kunnen intern worden gebruikt. Als een kantoor daar klaar voor is, kunnen de resultaten op de website worden gepubliceerd. Dan moeten ze echt met de billen bloot. Dat is in het begin wel spannend voor een notariskantoor, maar als ze weten hoe het werkt durven ze wel'. Dat het begin spannend is, kan Paul Kluitenberg, De Rijdsde Notaris, beamen. Hij heeft zich onlangs aangemeld bij Notarisscore.nl. 'Je stelt je als notaris kwetsbaar op. Ik denk dat de klant die kwetsbaarheid waardeert. Wat voor mij ook meespeelde, is dat je door het beoordelingsplatform gemakkelijker vindbaar bent. We krijgen sterren bij Google, dat is toch een stukje onderscheidend vermogen. Reviews zijn geen noodzakelijk iets, maar hoe meer, hoe groter de betrouwbaarheid.' Ook bij Advieskeuze.nl, waarop inmiddels 85 notariskantoren actief zijn, merkt mede-oprichter Christian Bouter dat reviews nog geen gemeengoed zijn onder notarissen.

‘Reviews zijn geen noodzakelijk iets, maar hoe meer, hoe groter de betrouwbaarheid’

‘Het vliegwiel moet nog op gang komen.’ In de financiële branche hebben we inmiddels een marktaandeel van 75 procent. Dat betekent dat 75 procent van de advieskantoren voor ons kiest. Het is nu de uitdaging dat ook in de notariswereld voor elkaar te krijgen.’ De notarissen moeten dan wel de angst voor negatieve reviews overwinnen. ‘Daar moet je van willen leren. Je komt te weten waar het proces kan worden verbeterd. En het is zaak om zo veel mogelijk reviews te krijgen. Als je 5 mindere reviews hebt en 95 positieve, komt dat betrouwbaarder over dan alleen positieve reviews.’

FOCUS

Volgens Bouter heeft het aansluiten bij een reviewsite ook nog andere voordelen. ‘Kantoren kunnen zich kosteloos bij Advieskeuze.nl profileren, waardoor ze beter in zoekmachines als Google worden gevonden. Bij ons ligt de focus op de online vindbaarheid en het inzichtelijk maken van de dienstverlening.’ Bij DeGoedkoopsteNotaris.nl draait het volgens oprichter en directeur Peter Ruys om het transparant maken van de kwaliteit en tarieven van notariskantoren. ‘We zijn in 2000 opgericht als een consumentenplatform. De prijs is belangrijk, maar reviews zijn net zo belangrijk. De consument sorteert kantoren op basis van tarieven en beoordelingen. Kantoren betalen bij ons alleen als ze meer offertes via ons systeem beantwoorden dan het maximum. In totaal doen tussen de 250 en 300 kantoren dat.’

Bij Notarisscore.nl moeten kantoren zich wel aanmelden om te worden beoordeeld, bij DeGoedkoopsteNotaris.nl en Advieskeuze.nl kan dat ook zonder dat het kantoor zich daarvoor heeft opgegeven. ‘Je kunt er dus niet onderuit dat mensen reviews schrijven over je dienstverlening’, legt Ruys uit. ‘Wel kunnen notariskantoren reageren op reviews. Zelf controleren we elke review bijvoorbeeld op ip-adres, om te voorkomen dat iemand onder een andere naam verschillende reviews schrijft.’ Sommige notarissen kiezen ervoor om wel een klantentevredenheidsonderzoek te houden, maar de resultaten alleen intern bekend te maken. Dat doen bijvoorbeeld de kantoren die met het systeem van Van Egmond werken. ‘Ons systeem maakt het mogelijk om de score per notaris, medewerker en vestiging te zien. Het is ook mogelijk om heel gericht vragen te stellen en om bijvoorbeeld klanten die voor erfrecht komen uit het onderzoek te houden. Die hebben heel andere dingen aan hun hoofd.’

MAIL

‘Mijn overweging om te kiezen voor Advieskeuze.nl was dat het onafhankelijk is en dat er ook andere financiële dienstverleners op staan’, vertelt Hof. ‘De kwaliteit staat voorop, niet de prijs. Mensen kijken toch naar een goed cijfer en het commentaar. Dat zijn zaken waar ik geen invloed op uit kan oefenen.’ Hof stuurt geen speciale mail naar zijn cliënten om een review in te vullen. ‘Wel staat onder iedere mail die wij versturen een link naar de plek waar zij ons kunnen beoordelen.’ Dröge

stuurt wel een mailtje naar cliënten. ‘Dat doen we nu, in tegenstelling tot in het begin, heel structureel. Medewerkers weten dat het erbij hoort.’ Munneke adviseert daarbij te kiezen voor een persoonlijke benadering. ‘Laat een secretaresse eenmaal per week klanten uitnodigen. Als het bericht geautomatiseerd lijkt, dan krijg je minder reactie.’

NEGATIEVE REVIEWS

Dröge gebruikt negatieve reviews om haar dienstverlening te verbeteren. ‘We proberen met hen contact te leggen om problemen op te lossen.’ Ruys vindt dat negatieve beoordelingen notariskantoren ertoe aan moeten zetten nog meer hun best te doen. ‘Want in reviews zie je het meteen als de dienstverlening niet op orde is.’ Grote kantoren kunnen de tool van Notarisscore.nl ook gebruiken om intern te kijken wie het best scoort. ‘Als uit de reviews blijkt dat een medewerker minder goed scoort, kan daarover met elkaar worden gesproken’, legt Munneke uit. Het komt ook weleens voor dat klanten proberen een notaris te chanteren. ‘Als u dit en dat niet doet, dan ga ik een slechte review schrijven, krijg je dan te horen’, vertelt Hof. ‘En van bepaalde reviews weet je dat het echt niet waar is wat er wordt geschreven. Maar daar ben je weerloos tegen.’ Dat nog niet alle notarissen meewerken aan reviewsites heeft voor- en nadelen. ‘We zijn op dit moment het enige notariskantoor uit Arnhem dat op Advieskeuze.nl staat’, reageert Dröge. ‘We hadden gehoopt op meer kantoren om ons mee te kunnen vergelijken, maar wellicht gebeurt dat wel in de toekomst.’ Hof ziet het lage aantal reviews voor andere kantoren als een voordeel. ‘Omdat mijn kantoor al veel reviews heeft, heb ik een voor-sprong op collega’s die bijvoorbeeld maar vijf reviews hebben.’ ■

A woman with dark, wavy hair is smiling and posing against a solid red background. She is wearing a white long-sleeved button-down shirt, a grey textured knee-length skirt, and black over-the-knee boots. Her arms are outstretched to the sides, and her right leg is slightly forward. The text is overlaid on the lower left of the image.

‘Vroeger praatte
ik met patiënten,
nu met cliënten’

En
verder

‘Ik maak me zorgen over artsen en andere hulpverleners: zijn die wel genoeg op de hoogte van de juridische mogelijkheden voor oudere mensen?’

Joyce Bouwsma studeerde geneeskunde voordat zij kandidaat-notaris werd. Geneeskunde en het notariaat hebben raakvlakken. Bouwsma ziet daar kansen om de positie van met name de ouder wordende cliënt te versterken.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

Ik ben begonnen met rechten, omdat ik werd uitgeloot voor geneeskunde. Dat vond ik leuker dan ik had verwacht. Maar toen ik het jaar erop werd ingeloot, ben ik geneeskunde gaan doen. Dat was mijn eerste keus. Tijdens een vakantie in Afrika voelde ik mij meteen thuis. Ik zag hoeveel er te doen was en vatte het plan op om daar na mijn studie te gaan werken, bijvoorbeeld als tropenarts. Ik heb vier maanden coschappen gelopen in verschillende Afrikaanse landen. Steeds in kleine ziekenhuizen waar de middelen schaars waren. Ik heb er veel geleerd, maar ik heb ook frustrerende zaken meegemaakt. Dan was er bijvoorbeeld een gloednieuwe ambulance, maar geen benzine. Of vrieskisten om medicijnen in te bewaren, maar geen stroom. Hulp verlenen is niet gemakkelijk. Uiteindelijk zag ik mijn toekomst niet in Afrika.’

KEUZES

‘Na mijn terugkeer in Nederland ben ik bij KWF Kankerbestrijding gaan werken. Daar gaf ik voorlichting en begeleidde ik patiënten. Ik voerde intensieve gesprekken, niet alleen met patiënten, maar ook met familieleden. Want veel soorten kanker kunnen erfelijk zijn. Later kreeg ik de kans genetisch consulent te worden bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht, waar ik hele families begeleidde. Bij een erfelijke vorm van kanker moeten mensen allerlei keuzes maken: laat je preventief organen verwijderen, of niet? Hoe vertel je het je kinderen? Willen familieleden weten of ze drager zijn, of liever niet? Keuzes met grote impact. Prachtig werk.’

GEZIN

‘Inmiddels had ik mijn eerste kind en dat vond ik heerlijk. Mijn man en ik hebben nu vijf kinderen. Als mensen dat horen,

denken ze vaak dat wij een samengesteld gezin vormen of een streng gelovige achtergrond hebben. Dat is beide niet het geval. Wij wilden gewoon graag een groot gezin. Daar hebben we bewust voor gekozen en we zijn er dolgelukkig mee. Het gevolg was wel dat ik mijn baan heb opgezegd. Twee drukke voltijdsbanen en een groot gezin, dat gaat niet. Toen ik zag dat de Radboud Universiteit een deeltijdsopleiding notarieel recht aanbood, was ik direct enthousiast. Rechten vond ik interessant, wist ik uit mijn eerste studiejaar. Ik zag raakvlakken tussen het werk van de notaris en het werk dat ik met patiënten had gedaan: je begeleidt mensen, voert gesprekken, inventariseert problemen en helpt een passende oplossing te vinden. Ik vond het heerlijk om thuis met de kinderen te zijn, maar wilde graag meer. Ik zorgde dat er om half zes eten was. Dan kwam mijn man thuis en snelde ik naar de faculteit, waar ik van zes tot tien colleges en werkgroepen volgde. Het weekend studeerde ik. De studie paste perfect bij het gezinsleven. Nog steeds geniet ik van de combinatie. Laatst reed ik na het maken van akten van kantoor naar een schoolkamp in de bossen. Hakken uit, wandelschoenen aan. Ik geniet van die tegenstellingen.’

LEVENSTESTAMENT

‘Mijn scriptie ging over de invloed van dementie op de wilsbekwaamheid. Twee jaar geleden startte ik als kandidaat-notaris bij Mostart & Timmermans Notarissen in Beek. Ik vond het direct geweldig. Ik doe veel levenstestamenten. Als het gaat om mogelijke wilsonbekwaamheid, denk ik dat notarissen inmiddels goed in staat zijn in te schatten wanneer meerdere gesprekken nodig zijn, en wanneer een arts moet worden ingeschakeld. Notarissen nemen dat heel serieus. Binnen de KNB is er ook veel

aandacht aan besteed. Ik maak me meer zorgen over artsen en andere hulpverleners in de zorg: zijn die wel genoeg op de hoogte van de juridische mogelijkheden voor oudere mensen? Als ik met artsen spreek over het levenstestament, hoor ik vaak: “Wat fantastisch, kan dat?” Het is weinig bekend. Bewind, dat kent men wel in de medische wereld. Maar dat is een juridische procedure waarbij de rechter een bewindvoerder aanwijst. Het is zoveel prettiger voor mensen om zelf regie te houden, naar de eigen notaris te gaan en de wensen vast te leggen. In een levenstestament kun je niet alleen je zaken regelen op vermogensrechtelijk vlak, maar ook een medische volmacht geven. Ik stel regelmatig euthanasieverklaringen op voor cliënten, waarbij zij de criteria aangeven. Oudere mensen zijn kwetsbaar. Ze zijn vaak bang voor wat er komen gaat. Dat zie je als notaris en dat zie je als arts. In het ziekenhuis heb ik weinig gesneden en geprikt, maar vooral gepraat. Net als ik nu in het notariaat doe. Mijn achtergrond maakt het voor mij gemakkelijker over medische zaken te praten met cliënten en met artsen.’

INFORMATIE

‘Als iemand van een arts de diagnose dementie krijgt, wordt hij of zij naar huis gestuurd met een stapel folders. Wat mij betreft komt daar ook een folder over levenstestamenten bij. Ik zit in een gemeentelijke werkgroep tegen financieel misbruik van ouderen en wil mij, als ik de beroepsopleiding heb afgerond, nog meer op dat snijvlak tussen het juridische en het medische begeven. Met goede informatie kan de levenskwaliteit van ouderen hoger worden. Ja, daar zie ik voor mijzelf een rol weggelegd.’ ■

‘Dit model leeft’

EPN

De commissie huwelijksvermogensrecht van de EPN heeft haar eerste modelakte gepresenteerd aan de leden. Bij het maken van deze modelakte namen de commissieleden een akte waarin iedere gemeenschap van goederen is uitgesloten als uitgangspunt. Hanneke Linthorst, kandidaat-notaris bij Bolscher Brug Deijl Notarissen, en Monique Rens, kandidaat-notaris bij Schaap Advocaten Notarissen, lichten het toe.

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

De nieuwe wet vormt een logische aanleiding om een nieuw model te maken. De algehele gemeenschap van goederen als basis van het huwelijksvermogensrecht vormt niet langer de grondslag van het huwelijksvermogensrecht. Sinds 1 januari 2018 blijven eigen vermogen dat voor het trouwen privé is opgebouwd en erfenissen en giften buiten de nieuwe beperkte gemeenschap. Gemeenschappelijke voorhuwelijks goederen en alle overige verkrijgingen tijdens het huwelijk vallen er wel in.

BLAUWDruk

Het model is geen dwingende blauwdruk, aldus Hanneke Linthorst. ‘Notarissen zorgen zelf voor hun modelteksten. De EPN biedt een service aan haar leden door ook een modeltekst aan te bieden. Ze kunnen de tekst gebruiken om er hun eigen modellen aan te toetsen. Zo kunnen er punten zijn waar een notaris zelf misschien niet aan gedacht heeft. Het eerste model dat de commissie gemaakt

‘De notaris krijgt er een taak bij’

heeft, gaat uit van een akte waarin iedere huwelijksvermogensrechtelijke gemeenschap wordt uitgesloten. We verwachten dat een dergelijk model in de praktijk het meest gebruikt gaat worden. Vooral ondernemers zullen hiervoor kiezen. Voor veel ondernemers blijft het nodig om huwelijks voorwaarden te maken, omdat een schuldeiser van het bedrijf zich op de gezamenlijke bezittingen kan verhalen. En een bedrijf dat tijdens het huwelijk wordt gestart, valt volgens de nieuwe regels in de gemeenschap van goederen. Het model biedt tekstvoorstellen aan de hand waarvan een notaris een akte kan maken.’

NEUZEN

Monique Rens: ‘Wat het maken van een model tot een uitdaging maakt, is dat je begrippen die je al lang gebruikt opnieuw tegen het licht houdt, zoals inkomensbegrippen en verrekenbedingen. In de oude situatie ging je bij een finaal verrekenbeding uit van een situatie alsof men in gemeenschap van goederen is getrouwd. Dat verrekenbeding hebben we opnieuw uitgewerkt volgens de nieuwe wet. Het is een heel leuk en leerzaam proces. Je gaat met vakgenoten steeds dieper de stof in. We hebben sowieso de tijd genomen voor het schrijven. De eerste drie vergaderingen bespraken we vooral alle mogelijkheden. Welke kant gaat het op? Het is niet zo dat alle neuzen per se dezelfde kant op moeten wijzen.’

In de commissie zitten, naast hoogleraar Barbara Reinhartz, vakgenoten van verschillende kantoren die in hun eigen beroepspraktijk soms andere afwegingen maken. Rens: ‘Die ruimte laat het model ook. Er zijn verschillende keuzemogelijkheden. Iedere situatie is anders. Een notaris kan in de praktijk redenen hebben om af te wijken van het model. Het maken van een akte is maatwerk.’

ONLOGISCH

Wat vinden ze zelf van de wet? Linthorst: ‘Ik vind het een lastige. Dat voorhuwelijks vermogen en schulden automatisch overgaan in de huwelijksgemeenschap was voor veel mensen geen bewuste keuze. Maar sommige afwegingen die de makers van de nieuwe wet hebben gemaakt, vind ik niet logisch. Een voor het huwelijk gezamenlijk aangeschaft eigendom met een eigendomsverhouding van 30/70 gaat in de nieuwe situatie evengoed over in een 50/50 eigendomsverhouding. Dat is onlogisch. En ook schulden tijdens het huwelijk vallen in de gemeenschap. Typisch is dat ook in het nieuwe huwelijksvermogensrecht de ene partner de ander kan meesleuren in zijn val.’ Ook Rens is niet gelukkig met sommige details. ‘Als mensen nu trouwen en een gezamenlijk eigendom kopen, moeten ze checken welk bedrag er vanuit het privévermogen in is geïnvesteerd. De meerwaarde van een huis dat voor het huwelijk gezamenlijk is aangeschaft, is om die reden lastig te verrekenen. Aan wie moet je bij een huisoverdracht uitbetalen? Daarvoor moet je de privé-geldstromen blijven volgen. De notaris krijgt er een taak bij.’

GESCHAAFD

Het werk zit er overigens nog niet op voor de commissieleden, legt Rens uit. ‘We blijven als commissie actief. Er volgen nog twee modellen: een voor echtparen die in algehele gemeenschap van goederen willen trouwen en een voor mensen die willen uitgaan van de nieuwe wet maar met aanpassingen op de beperkte gemeenschap. Daarnaast zijn we als commissie benieuwd hoe de wet in de praktijk tot nieuwe inzichten gaat leiden. In rechtszaken wordt vaak pas duidelijk hoe de wet door rechters wordt uitgelegd. Dat heeft zijn weerslag op hoe je je teksten formuleert. Welke keuzes je maakt. Er blijft dus voorlopig aan geschaafd worden. Dit model leeft.’ ■

VERENIGINGSNIEUWS

EPN

Bespreking model huwelijksvermogensrecht

De commissie huwelijksvermogensrecht heeft hard gewerkt aan een model voor de invoering van het nieuwe huwelijksvermogensrecht. Dit model wordt op 12 maart door de commissieleden en prof. dr. Barbara Reinhartz met de leden besproken. Ook andere bijeenkomsten in het eerste halfjaar van 2018 staan in het teken van huwelijksvermogensrecht. Naast de commissie die zich met dit onderwerp bezighoudt, kent de EPN de IPR-commissie en de commissie levenstestament. Wilt u meer weten over de commissies of hebt u belangstelling om daarin plaats te nemen, mail dan naar info@epn-notaris.nl.

NRS

Open ruimte in modelreglement

Het nieuwe Modelreglement Appartementsrechten heeft de zegen gekregen van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie. De NRS leverde commentaar op de conceptversie van het reglement. Daardoor weet de vereniging dat notarissen ook bij het nu voorliggende model zelf invulling moeten geven aan een aantal zaken die het model openlaat. Zo is het omgaan met kortdurende verhuur een punt van aandacht. En hoe moet worden omgegaan met zonnecollectoren en warmte-/koudeopslag? De NRS besteedde eerder al aandacht aan dit onderwerp tijdens de bijeenkomst met prof. Steven Bartels eind september en het Collegiaal Overleg Registergoed Specialisten (CORS) eind oktober.

STICHTING IT-NOTARIS

Training startcompetenties

De Stichting IT-Notaris begint op 20 maart een nieuwe training voor (kandidaat-)notarissen die IT-notaris willen worden. Tijdens de training komen onder meer de maatschappelijke rol en de meerwaarde van de IT-notaris aan de orde. Ook krijgen cursisten een overzicht van de producten en diensten die hieraan invulling geven, zoals software-escrowregelingen en de bescherming van intellectuele eigendomsrechten via registratie, overdracht en verandering. Ten slotte krijgen ze ook de basiskennis en -vaardigheden mee die een notaris nodig heeft om te kunnen starten als IT-notaris. De training wordt afgesloten met een thuisopdracht. Deze opdracht is alleen verplicht

voor deelnemers die zich hebben aangemeld als nieuwe IT-notaris. Interesse in de training of het IT-notarisschap? Neem contact op met het secretariaat via info@it-notaris.nl.

Opleiding

De volgende opleidingsdag van IT-Notaris is op woensdag 16 mei. Momenteel kijken we naar interessante onderwerpen voor deze dag. Voor deelname aan deze opleidingsdag worden 5 PE-punten toegekend door de KNB. Ook geïnteresseerde (kandidaat-)notarissen, die nog geen IT-notaris zijn, kunnen aan deze opleidingsdagen deelnemen. Aanmelden kan via de website van IT-Notaris of via info@it-notaris.nl.

VASN

VASN gaat veranderen

VASN heeft grootse plannen voor 2018. De leden van VASN zijn tijdens de ALV van november akkoord gegaan met de start van een nieuwe campagne waarin de agri-notaris centraal staat. Hoe dat er precies uit gaat zien, is nog niet duidelijk. Daar wordt momenteel hard aan gewerkt. Zeker is dat de huidige naam en de website van de vereniging kritisch onder de loep worden genomen.

VMN

Brochure over pensioen na scheiding

Bij een echtscheiding wordt in maximaal 50 procent van de gevallen pensioenverevening geregeld via pensioenuitvoerders. Dat blijkt uit onderzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid. In 30 procent van de gevallen doen partners (wederzijds) afstand van opgebouwde rechten. Wat overblijft, is een aanzienlijk aantal gevallen waarbij vereveningsgerechtigden, soms jaren later, nog rechten bij een ex-partner zouden kunnen claimen. Met alle gevolgen van dien. Goede voorlichting en begeleiding kunnen bijdragen aan het verkleinen van deze groep. Daarom zijn de digitale brochure over de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (vps) en het vereenvoudigde formulier waarmee de pensioenuitvoerder op de hoogte gebracht kan worden, onlangs herzien. Ze zijn te downloaden via rijksoverheid.nl: ga daar naar 'Onderwerpen', klik vervolgens op 'Scheiden en uit elkaar gaan' en 'Documenten'. Tik daar 'Informatieblad verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding' in en de brochure verschijnt.

CURSUSSEN

EPN

Bespreking EPN model huwelijksvermogensrecht

12 maart 2018

Jaarbeurs te Utrecht

Gespreksleidersbijeenkomst, intervisie huwelijksvermogensrecht

12 maart 2018

Jaarbeurs te Utrecht

ALV en cursusdag huwelijksvermogensrecht

29 mei 2018

STICHTING IT-NOTARIS

Training startcompetenties

20 maart 2018

Opleidingsdag

16 mei 2018

VASN

ALV en lezing

10 april 2018

Marienwaardt te Beesd

Actualiteitencursus

7 juni 2018

Van der Valk Hotel Apeldoorn – De Cantharel

VOC

Stichting WONO

De VOC kijkt terug op een succesvolle samenwerking met de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek (Notarieel) Ondernemingsrecht: de Stichting WONO. De stichting stelt periodiek promovendi in staat om enkele aspecten van hun onderzoek te kunnen presenteren. Op 19 januari spraken Etzel van Dooren (Universiteit Utrecht) over 'De reikwijdte van een 403-verklaring', Jeffrey van Nuland (Maastricht University) over 'Aansprakelijkheid voor beleidsbepaling' en Tom Dijkhuizen (Universiteit Leiden) over 'Banks, Interests and Corporate Governance'. Daarnaast sprak prof. dr. Steven Perrick over aandelen in de bv en nv en de beperkte wettelijke gemeenschap van goederen.

Risico's nemen

Een jaar verder, een jaar wijzer? Vorig jaar schreef ik dat ik van kantoor ben gewisseld. Ik schreef ook dat 'switchen' motiverend kan werken. Terugblikkend op mijn jaar hier in het Westland kan ik dit alleen maar bevestigen.

GESPREK

Hoe het allemaal begon: ruim een jaar geleden kreeg ik de vraag of ik een keer in gesprek wilde gaan met een notaris in Honselersdijk. Mijn eerste reactie was: 'Google Honselersdijk ...' Uiteindelijk ben ik op 'gesprek' geweest. 'Gesprek' tussen haakjes, want ons eerste kennismakingsgesprek was tijdens een etentje in het restaurant Unicum Elzenhagen in Poeldijk. Zo leer je iemand beter kennen, was de gedachte hierbij. Na ruim drie uur met elkaar gesproken te hebben tijdens een heerlijk diner wist ik zeker dat dit het kantoor wordt waar ik mijn verdere carrière wil opbouwen. Uiteraard heb ik daarna met het team kennisgemaakt op kantoor en ben ik door hen enthousiast ontvangen. Op dat moment wist ik het helemaal zeker.

GROEI

Heb ik ooit spijt gehad van mijn overstap? Nee, zeker niet. Of ik een risico heb genomen? Ja, dat wel. Je verlaat het oude

vertrouwde – je 'comfortzone' – voor het onbekende. Maar zonder risico's te nemen, kom je niet verder in je carrière. Nu een jaar verder en tijdens het schrijven van deze column besef ik dat ik in een korte tijd enorm ben gegroeid: nieuwe inzichten gekregen, mijn kennis is verrijkt en ik ben zelfstandiger geworden. Ook heb ik het Westland, de mensen hier en de relaties beter leren kennen. Een aantal vooroordelen is wel bevestigd: veel tuinders, iedereen kent elkaar, hard werken, een eigen taal en ze heten allemaal Zwinkels. Het lijken wel Hindoestanen!?!

BETROKKEN

Een jaar verder zit ik, naast het penningmeesterschap van de Ring Den Haag, sinds kort ook in de Ledenraad van de KNB. Zo ben ik meer betrokken bij mijn beroepsgroep. Ik raad ook iedere (jonge) kandidaat-notaris aan om de ringvergaderingen te bezoeken. Zo weet je wat er zoal speelt in het notariaat en leer je je collega's in je

eigen regio beter kennen. Dus bij deze een oproep aan alle (kandidaat-)notarissen. Sinds kort houden de Haagse leden de vergadering in Hotel Van der Valk te Nootdorp. Beter bereikbaar, beter verzorgd en een betere opkomst! Wel een stuk duurder dan het Venduehuis waar wij voorheen vergaderden, maar dat houdt ondergetekende, de penningmeester, voor de leden wel goed in de gaten. ■

Kesho Ghisai,
Remmerswaal
Notariskantoor

Waar rook is ...

De afgelopen weken heeft *Het Parool* veelvuldig gepubliceerd over een geschorste Amsterdamse notaris. Er zouden derdengelden zijn verdwenen en Bureau Financieel Toezicht (BFT) zou om de tuin zijn geleid met vervalste bankafschriften. Later werd bekend dat de notaris in strijd met de regels twee eerder al ontzette notarissen voor zich liet werken. De tuchtrechter is nu aan zet: als de feiten liggen zoals door de journalist geschreven, dan hoeven we niet te gissen naar de uitspraak. Voor notarissen die zich aan dit soort praktijken schuldig maken, is in ons vak geen plaats.

RAADSEL

In diezelfde krant vroeg men zich ook af hoe dit heeft kunnen gebeuren.

Een terechte vraag. Schort er iets aan ons toezicht of is hier eenvoudigweg geen kruid tegen gewassen? Notarissen zijn verplicht elk kwartaal hun cijfers aan het BFT te verstrekken, maar kennelijk bleek daaruit niet van tekorten. Dat kan kloppen als een niet bestaande derdengeldenrekening wel in de boekhouding was opgenomen. Hoe de financiële administratie op dat kantoor dan was geregeld, is mij een raadsel: miste de boekhouder de bewuste bankrekening niet in zijn internetbankieren? Of deed de notaris zelf de boekhouding? Kennelijk volstaat het niet dat notarissen zelf hun posities aan het BFT opgeven.

Ik pleitte al eerder voor een slimmer financieel toezicht met minder administratieve lasten voor de notaris. Althans, voor die notaris die zijn zaakjes goed voor elkaar heeft. Slim toezicht betekent dat het BFT onze posities rechtstreeks op de derdengeldenrekeningen kan aflezen. Binnenkort gaan KNB en BFT op werkbezoek naar België, waar men ervaring opdoet met een dergelijk digitaal financieel toezicht.

VALSE NAAM

Dan de geruchten dat het notariaat al lang wist dat bij dit kantoor ook twee ontzette notarissen werkten. Geruchten zijn één ding, maar bewijs ze maar eens. Als het waar is wat *Het Parool* schrijft, namelijk dat de twee werkzaam waren onder een valse naam en op factuurbasis, dan is het logisch dat het bij geruchten bleef. Maar hoe is het hemelsnaam mogelijk dat een notaris overgaat tot deze praktijken?

DOODZONDE

Ondertussen moeten alle betrokkenen in de spiegel kijken en zich afvragen wat er anders had gekund en gemoeten? Zou een notaris niet onmiddellijk ontzet in plaats van geschorst moeten worden als hij welbewust derdengelden op een Luxemburgse rekening parkeert, buiten het zicht van de toezichthouder? Ik hoop dat onze tuchtrechters zichzelf een dergelijke norm gaan opleggen, want het rommelen met derdengelden geldt als doodzonde in het notariaat. Voor elke notaris zou duidelijk moeten zijn dat een herkansing er dan niet in zit. Direct een rode kaart dus, omdat de overtreding ernstig genoeg was.

Vervolgens vraag ik mij af of deze notaris na zijn eerdere schorsing niet wat extra toezicht had verdiend. Wat mij betreft gaat het BFT zich in de toekomst vooral richten op die categorie notarissen die er zichtbaar en overduidelijk een potje van maken. Zeker als er tegen een notaris al meer dan eens tuchtrechtelijke maatregelen zijn opgelegd.

GERUCHTENSTROOM

Ten slotte de vraag hoe het notariaat om moet gaan met geruchten. Is er voldoende ruimte voor het delen daarvan en wordt er voldoende mee gedaan? Elke notaris heeft wel een idee wie in zijn regio behoort tot de scheefrijders, maar wat doet hij met dat vermoeden? Advocaten hebben een plaatselijke collega die toezichthouder is en zij hebben onderling intensiever contact dan notarissen. Misschien dat het daardoor gemakkelijker is informeel met elkaar dit soort verhalen te delen. Wij zouden ringvoorzitters en regionale vertrouwensnotarissen een duidelijker rol kunnen geven bij het ophalen en kanaliseren van de geruchtenstroom. Daarnaast is de vraag of de KNB wel goed is ingericht op het verwerken van een enkel gerucht tot actiepoint. In mijn ideale wereld krijgt de KNB van meerdere kanten signalen over minder goed functionerende notarissen. We weten natuurlijk al tegen wie tuchtmaatregelen worden opgelegd, maar daarnaast zou ook het Kadaster en zelfs de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar zo'n bron kunnen zijn. Want dat pas ná schorsing van een notaris duidelijk wordt dat hij anderhalf jaar premieachterstand had, is veel te laat en kan grote gevolgen hebben! De KNB gaat met deze notarissen graag eerder een verbetertraject in, juist ter voorkoming van erger. Want ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen! ■

Nick van Buitenen | VOORZITTER KNB

Bruno Tideman: kloppend hart voor het notariaat

De invoering van de Wet op het notarisambt, op 9 juli 1842, leidt tot grote bezorgdheid bij Bruno Tideman. De Amsterdamse notaris vreest een felle concurrentiestrijd tussen notarissen. Als reactie op de nieuwe wet richt hij daarom een broederschap op. Het is het begin van wat we nu kennen als de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie.

TEKST Martijn Rip | BEELD Collectie Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap; bewerking Anne Roos

An het einde van zijn leven schreef Tideman zijn memoires. Althans, daar begon hij mee. Vanwege zijn zwakke gezondheid nam zijn dochter al snel de pen over. Hij keek onder meer terug op de oprichting van de broederschap. De aanleiding daarvan was de nieuwe Wet op het notarisambt, die ervoor zorgde dat de onderverdeling in drie soorten notarissen kwam te vervallen. Tideman: 'Ik voorzag daarvan zoveel nadelen voor het ambt, dat ik besloot geen mijner zoons er in op te leiden. Ik ontwierp de Broederschap der Notarissen om door aaneensluiting en vriendschappelijke verhoudingen de nadelige gevolgen der concurrentie minder schadelijk te maken.'

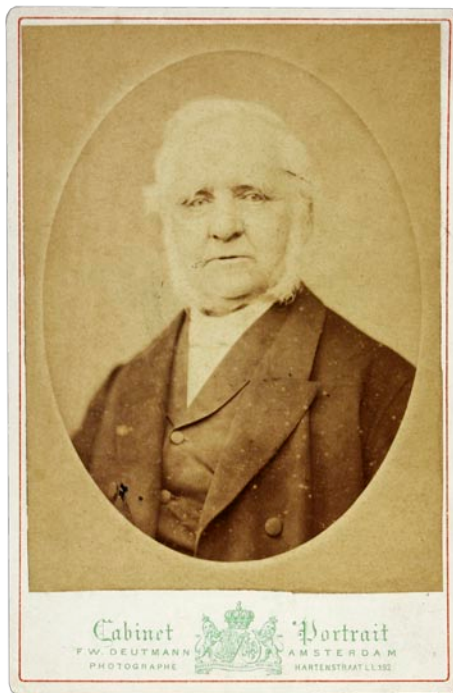
GROTE VAART

Tideman (2 juni 1803) verloor al op jonge leeftijd zijn vader. Zelf was hij liever op de grote vaart gaan werken, maar op aanraden van zijn moeder koos hij voor het notariaat. Aangezien hij zich later met hart en ziel inzette voor het vak van notaris – een ambt dat hij zelf maar liefst 52 jaar zou uitoefenen – leek hij geen spijt te hebben van die keuze.

BELANGRIJKE KRACHT

Op zijn eerste oproep in oktober 1842 om de broederschap op te richten, kreeg Tideman ruim 200 positieve antwoorden. Maar op een totaal van 750 notarissen was dat nog niet genoeg. In de loop van 1843 wist hij meer steun te verwerven, zodat hij aan het einde van dat jaar alsnog kon overgaan tot oprichting. In het reglement werd met terugwerkende kracht 1 januari 1843 als datum van oprichting opgenomen.

Tideman was de eerste secretaris, een taak die hij tot 1875 zou blijven vervullen. Hij was de belangrijkste kracht binnen het bestuur. Zo schreef hij in 1853 een voorstel om de Wet op het notarisambt aan te passen. Dit werd met algemene stemmen in de vergadering aangenomen. Het duurde echter nog tot 1867

voordat hij plaats mocht nemen in de Staatscommissie die de aanpassing van de wet zou onderzoeken. De resultaten van deze commissie waren voor hem een grote teleurstelling. Slechts enkele van zijn voorstellen werden overgenomen in de nieuwe wet.

POLDER

Zijn inzet voor het notariaat weerhield hem er niet van ook andere activiteiten te ontwikkelen. Zo was hij in 1835, samen met zijn neef Jacob Jarman en Gerard Tileman Ketjen, een van de oprichters van het chemiebedrijf Ketjen. De fabriek richtte zich op de productie van zwavelzuur. Ook heeft Tideman een tijd lang de pannen- en tegelfabriek van zijn overleden zwager overgenomen en investeerde hij in 1842 veel geld in de inpoldering van het Graftermeer. Dat laatste project werd bijna zijn financiële ondergang vanwege voortdurende problemen om de polder droog te houden. In 1859 kwam de volledige polder zelfs blank te staan. De notaris was gedwongen de polder ver onder de prijs te verkopen. Vanwege zijn lastige financiële positie bleef Tideman tot bijna aan zijn dood notaris. Pas op zijn sterfbed tekende hij, op 77-jarige leeftijd, een verzoek aan de rechtbank om verlof wegens ziekte. Twee dagen later, op 5 februari 1881, overleed hij, bijna blind en bijna doof. ■

JUBILEUMPROGRAMMA

Onder het motto 'Notaris, met recht het mooiste beroep!' worden dit jaar tal van bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

15 maart t/m 29 maart	Regiobijeenkomsten (verspreid door het land)
26 juni	ALV/WPNR-congres
September	Studentenchallenge
18-22 september	50+Beurs
5 oktober	Jaarcongres met feest
5 oktober	Presentatie Jubileumboek
8 november	Kandidatensymposium
19 november	Oud-notarissendag

Houd de website 175jaarknb.nl in de gaten voor nieuws, acties en de actuele stand van zaken. Ideeën of meedenken? Mail naar jubileum@knb.nl.

Nieuwe handleiding erfrechtprocedures

Het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton & Toezicht (LOVCK&T) heeft een aangepaste versie van de 'Handleiding erfrechtprocedures' vastgesteld. Dit document bespreekt artikelsgewijs de erfrechtelijke verzoeken en mededelingen die bestemd zijn voor de kantonrechter.

De handleiding wordt landelijk, dus in alle rechtbanken, als uitgangspunt gebruikt. In bijzondere gevallen kan daarvan worden afgeweken. Ten opzichte van de vorige handleiding zijn onder meer op de volgende punten wijzigingen aangebracht:

- in uitzonderingsgevallen is ook bij positieve nalatenschappen verwerping namens minderjarige op grond van het belang van het kind mogelijk (artikel 193 lid 1);
- indiening verzoekschrift strekkende tot machtiging voor verwerping leidt tot stuiting driemaandstermijn (artikel 193 lid 2);

- kosteloze vereffening gaat niet samen met opheffing van de vereffening, daarom wordt aanbevolen bij opheffing van de vereffening vrijstelling van griffierecht te verlenen (artikel 209);
- er is een aanbeveling geformuleerd ter zake van de kosten die als vereffeningskosten gelden (artikel 209).

De expertgroep erfrecht van het LOVCK&T heeft het voornemen om de handleiding periodiek te evalueren en zo nodig aan te vullen of bij te stellen.

Nadere informatie: KNB, Madeleine Hillen, m.hillen@knb.nl

Modelreglement van splitsing in appartementsrechten 2017 vastgesteld

Het modelreglement van splitsing in appartementsrechten 2017 is eind december 2017 vastgesteld. Hierin zijn de laatste maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in het recht meegenomen.

Het bestuur van de KNB heeft op 8 oktober 2014 de projectgroep KNB modelreglement 2015 ingesteld met als opdracht het bestaande modelreglement van splitsing in appartementsrechten uit 2006 te moderniseren. Dit mede met het oog op de toen voorgenomen Wet ter verbetering van het functioneren van VVE's. Deze wet is op 1 januari 2018 in werking getreden.

AKTE VAN VASTSTELLING

Op 19 december 2017 is de akte van vaststelling van het modelreglement 2017 (pdf) gepasseerd door notaris mevrouw mr. H.M. Kolster te Rotterdam. Het deel en nummer van inschrijving in de openbare registers van het Kadaster is te vinden onderaan het reglement. Het modelreglement voor ondersplitsingen en een modelakte van splitsing volgen in januari 2018.

Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, w.geselschap@knb.nl, 070 3307133

Nieuwe contractvoorwaarden KNB Online Services vóór 1 maart accepteren

De KNB heeft de contractvoorwaarden van de KNB Online Services (voorheen Elektronische Media genoemd) geactualiseerd. De nieuwe voorwaarden gelden vanaf 1 januari 2018 en moeten vóór 1 maart geaccepteerd worden.

De voorwaarden moeten per vestiging door een notaris digitaal geaccordeerd worden. Hiervoor dient (een van) de notaris(sen) die het kantoor of vestiging rechtsgeldig kan vertegenwoordigen in te loggen op een willekeurige webapplicatie van de KNB,

bijvoorbeeld op NotarisNet of MijnKNB, met zijn persoonsgebonden inlogaccount. Dit account is herkenbaar aan een gebruikersnaam bestaande uit de voorletters en achternaam van de notaris, bijvoorbeeld 'abcjansen'.

SCHERM

Direct na de inlog verschijnt een scherm waar gewezen wordt op de nieuwe voorwaarden. De notaris kan de voorwaarden inzien en daar direct akkoord mee gaan, maar dat kan ook op een later moment. Zolang de nieuwe voorwaarden niet geaccepteerd zijn, blijft

dit scherm na het inloggen telkens terugkomen bij alle notarissen van de betreffende vestiging. Het niet vóór 1 maart accorderen van de nieuwe algemene voorwaarden zal consequenties hebben voor de toegang tot de KNB Online Services voor alle gebruikers én de koppelingen vanuit het notariële softwarepakket van de desbetreffende vestiging.

Nadere informatie: KNB Servicedesk, servicedesk@knb.nl, 070 3307135

Movir komt met arbeidsongeschiktheidsscan speciaal voor notariaat

Coachingsbureau Elestia heeft in opdracht van verzekeraar Movir een online tool ontwikkeld speciaal voor notarissen, die inzicht geeft in de balans tussen werk en privé. *Waar sta ik nu?* [www.elestia.nl/zelfscans/waar-sta-ik-nu-scan-voor-notarissen/] geeft binnen 7 minuten inzicht in hoe u er wat dat betreft voor staat en wat uw aandachtspunten zijn.

Hebt u het gelezen in de special *Werken in het Notariaat* van december 2017? Bijna de helft van de zelfstandige notarissen zegt dat hij of zij geen goede balans ervaart tussen werk en privé. Bij notarissen in loondienst (kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen) is dat ongeveer een derde. Nu de crisis voorbij is en het werk enorm toeneemt, vindt bovendien een aanzienlijk aantal notarissen de werkdruk te hoog. Het risico op burn-out en een slechte werksfeer groeit. Reden voor arbeidsongeschiktheidsverzekeraar Movir om dit probleem op te

pakken. Ervaring leert dat arbeidsongeschiktheid in veel gevallen is te voorkomen als men eerder inzicht heeft in zijn of haar situatie. Daarom heeft Movir de online vragenlijst *Waar sta ik nu?* [www.elestia.nl/zelfscans/waar-sta-ik-nu-scan-voor-notarissen/] laten maken. Deze vragenlijst is afgestemd op elke levensfase, want elke levensfase kent haar eigen vraagstukken. De uitkomsten worden vertrouwelijk en anoniem verwerkt en zullen niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt of aan derden worden verstrekt.

COACHING VOOR MOVIR-VERZEKERDEN

Bent u verzekerd bij Movir en wilt u de aandachtspunten bespreken met een coach? Dan kunt u een beroep doen op de dienstverlening van Elestia. Elestia werkt anoniem en is tot zes face-to-face-gesprekken per kalenderjaar kosteloos. Elestia is bereikbaar via telefoonnummer 0800 22 44 228 of via chat.

Nieuwe mailadressen voor SCF van Rabobank

Het Service Centrum Financiering (SCF) van de Rabobank, dat onder meer de afhandeling van nieuwe hypotheek en roeyementen van bestaande hypotheek verzorgt, heeft nu per afdeling een apart mailadres. Zo komen vragen van notarissen sneller op de juiste afdeling terecht.

- Afhandelen@rabobank.nl: vragen over de administratieve afhandeling van te verstrekken hypothecaire financieringen;
- Royeren@rabobank.nl: vragen over roeyementdossiers;
- zekerheden@rabobank.nl: vragen over of het insturen van verzoeken voor notariële volmachten, toestemmingsverklaringen en dergelijke;
- bbscfalgemeen@rabobank.nl: vragen over het insturen van beslagen.

SPOED

Het algemene e-mailadres, SCFparticulieren@rabobank.nl, blijft gewoon bestaan. Bellen naar het SCF kan ook: 088 7288728. Het nummer is op werkdagen bereikbaar van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Is er sprake van een klantdossier met spoed buiten de telefonische openingstijden? Stuur dan een e-mail, met in de onderwerpregel 'SPOED', naar de betreffende afdeling.

Nieuwe website over trouwen, geregistreerd partnerschap en samenwonen

Om consumenten goed over de gevolgen van de nieuwe Wet Beperkte gemeenschap van goederen te informeren, heeft de KNB de website 'Samen Verder' ontwikkeld. Ook is de brochure over trouwen, geregistreerd partnerschap en samenwonen herschreven en voorzien van een extra bijlage over de nieuwe wet. De brochures zijn te bestellen in de webshop van de KNB.

Let op: de video's en online tests over trouwen, geregistreerd partnerschap en samenwonen

worden niet meer op de nieuwe website getoond omdat ze gedateerd zijn. Kantoren die deze video's en tests op hun website hebben staan of hiernaar linken, worden daarom opgeroepen om ze te verwijderen. Dit jaar komen er nieuwe animaties en andere tools op de website beschikbaar.

Nadere informatie: KNB, Annelies van der Laan, a.vanderlaan@knb.nl, 070 3307169

Vragen over het opvoeren van een dossier in ECH of foutmeldingen? Neem dan contact op met de helpdesk ECH via 070 3307135 of kijk op de website van ECH.

KNB Cursusagenda

24 mei 2018

Omzetbelasting onroerende zaken

In deze cursus wordt het onderwerp omzetbelasting voor onroerend goed behandeld aan de hand van de teksten Wet op de omzetbelasting 1968 en de Wet op belastingen van rechtsverkeer. De materie wordt verduidelijkt aan de hand van praktijkvoorbeelden. Ook zal het online programma Omzetbelasting Onroerende Zaken worden gedemonstreerd.

28 mei 2018

Vereffening van nalatenschappen (nieuwe opzet)

De wettelijke vereffening roept vele vragen op in de boedelpraktijk. Deze cursus gaat in op de problemen die de formele vereffeningprocedure kent en komt met praktische antwoorden. Na het volgen van de cursus kunt u omgaan met de 'lichte' en de 'zware' vereffening, kent u de uitzonderingen en de valkuilen, en weet u de rol van de diverse actoren (erfgenamen, schuldeisers, kantonrechter, notaris).

14 november 2018

Fiscale actualiteiten

Een goed advies klopt niet alleen civielrechtelijk, maar is ook fiscaal deugdelijk. Kennis van en inzicht in de belangrijkste fiscale actualiteiten is daarbij onontbeerlijk! Aan de hand van wetgeving, jurisprudentie, theorie en eventueel korte casusposities biedt de docent praktijkgerichte informatie over een selectie van belangrijke fiscaal juridische actualiteiten.

De volgende managementcursussen worden op verschillende data en locaties aangeboden.

Financieel management, winst en efficiencyverbetering

Het financieel gezond houden van de eigen praktijk en het notariskantoor is een belangrijke uitdaging voor veel notarissen. In deze training raakt u vertrouwd met financiële begrippen en methoden die u nodig hebt om uw praktijk of afdeling goed te kunnen runnen. Aan de orde komen kostprijs- en tariefberekening, uren schrijven, balans

lezen, liquiditeitsplanning, liquiditeitsbeheer, het maken van een goede prognose en begroting en het opstellen van een goed ondernemingsplan.

Onderhandelen

Als (kandidaat-)notaris bent u regelmatig bezig met onderhandelen: met cliënten, opdrachtgevers, collega's en andere professionals. Door uw onderhandelingsvaardigheden te trainen, haalt u meer uit uw onderhandelingen. Deze training biedt een verdieping in de gangbare onderhandelingstheorieën. U krijgt concrete tips en vaardigheden aangereikt voor het voeren van onderhandelingen. Onder supervisie van een zeer ervaren trainer oefent u intensief in een door uzelf ingebrachte onderhandelingsituatie.

Persoonlijke effectiviteit/leiderschap

Het succes van een (kandidaat-)notaris wordt natuurlijk bepaald door vakken, maar ook door goede communicatieve vaardigheden, een natuurlijke, persoonlijke autoriteit, de mogelijkheid om sturing te geven aan het eigen handelen en door prioriteiten te stellen. In deze training gaat u aan de slag met de volgende vragen: wat zijn mijn sterke kanten en mijn valkuilen, waar wil ik (als notaris) naartoe? Hoe kan ik meer uit mijzelf halen en welke kwaliteiten moet ik daarvoor ontwikkelen?

On demand

Webinar beperkte gemeenschap van goederen

Op 29 augustus is het live webinar over de beperkte gemeenschap van goederen uitgezonden. Wilbert Kolkman, Leon Verstappen en Wouter Burgerhart hebben aan de hand van zes discussiepunten de *ins* en *outs* van de nieuwe wet besproken.

.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125/121, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.
.....

Regiobijeenkomsten over fraudepreventie

De KNB organiseert in maart vijf regiobijeenkomsten met als onderwerp 'fraudepreventie'. Eind 2017 heeft het KNB-bestuur de notitie *Focus op fraudepreventie* vastgesteld. Daarmee heeft het bestuur het onderwerp hoog op de agenda gezet en aangegeven daarover de discussie te stimuleren, zowel binnen als buiten de beroepsgroep.

Tijdens de regiobijeenkomsten kunnen de leden kort kennismaken met de doelstellingen en actiepunten die het bestuur heeft geformuleerd in de notitie. Daarnaast komt bij elke bijeenkomst een accountant vertellen hoe binnen de beroepsgroep van accountants met dit onderwerp wordt omgegaan. Daarna gaan de leden met het bestuur in gesprek aan de hand van enkele casus die spelen rondom het thema 'fraudepreventie'.

LOCATIES

De regiobijeenkomsten starten om 16.00 uur en worden om 20.00 uur afgesloten met een borrel. Voor een maaltijd wordt gezorgd. De bijeenkomsten vinden plaats in:

- Van der Valk Dordrecht: donderdag 15 maart 2018
- Van der Valk Eindhoven: dinsdag 20 maart 2018
- Van der Valk Zwolle: donderdag 22 maart 2018
- Van der Valk Arnhem-Duiven: maandag 26 maart 2018
- Van der Valk Schiphol: donderdag 29 maart 2018

.....
Deelname aan een regiobijeenkomst is gratis. Tevens worden bij deelname 3 PE-punten toegekend. Voor meer informatie en inschrijven: KNB, cursussen en congressen: cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.
.....

Vertrouwen is goed, controle is beter!

Uitspraak: *gegrond zonder oplegging van een maatregel*

Casus

Notaris N passeert in mei 2011 de akte van oprichting van Z BV, die tot doel heeft het bieden van een online platform voor patiënten.

Op 11 juli 2011 maakt klagster K, een ziekenhuis, een bedrag van 200.000 euro over naar N met de omschrijving 'overname aandelen Z volgens diverse overeenkomsten', in opdracht van mevrouw A, toen een statutair bestuurder en bestuursvoorzitter van K.

De dag erna passeert N een akte waarbij Z 18.000 aandelen uitgeeft aan C BV tegen een uitgifteprijs van 200.000 euro en maakt N genoemd bedrag over naar Z. A was enig bestuurder van C.

Mevrouw A was gezamenlijk met X en Y bevoegd om K te vertegenwoordigen.

In 2013 wordt A als bestuurder ontslagen onder meer vanwege een verdenking van financiële malversaties.

In 2013 vraagt de advocaat van K aan N om opheldering over de transacties. Volgens de advocaat heeft K nooit enige overeenkomst ter zake gesloten, was A niet zelfstandig bevoegd om K te vertegenwoordigen en werd getwijfeld aan de rol van A. N geeft aan dat het door K overgemaakte bedrag is aangewend conform de betalingsomschrijving, hetgeen hij ook bij A heeft geverifieerd. A verrichte geen rechtshandelingen namens K, zodat het volgens N niet relevant was of zij al dan niet bevoegd was K zelfstandig te vertegenwoordigen.

In 2014 verkoopt en levert C haar aandelen in Z aan D, een van de aandeelhouders van Z. N passeert deze levering en betaalt de koopprijs van 200.000 euro aan C.

In 2014 veroordeelt de rechtbank C tot betaling aan K van onder meer het bedrag van 200.000 euro en in 2015 veroordeelt de rechtbank A tot betaling aan K van onder meer dit bedrag.

De klacht

N heeft zijn zorgplicht jegens K geschonden. K was als 'betaler voor een derde' bij deze transactie betrokken, althans zij was een derde met wie de notaris rekening had moeten houden. N had zich ervan moeten vergewissen dat betaling werd gegeven door een vertegenwoordigings-

bevoegd orgaan of persoon en moeten onderzoeken of het geld van het ziekenhuis ('zorggeld') daarvoor werkelijk was bedoeld. N had moeten vragen naar een schriftelijk bestuursbesluit, naar de onderliggende stukken.

N had zijn medewerking aan de teruglevering van de aandelen moeten weigeren.

N wist dat de verwerving van de aandelen Z in 2011 was betaald met van K gestolen geld.

Het verweer

N stelt onder meer dat K niet-ontvankelijk is, omdat de klacht niet tijdig is ingediend. Bij het passeren van de akte heeft N aan A gevraagd of het bedrag van 200.000 euro bedoeld was voor de stortingsverplichting van C en zo ja, of dit in rekening-courant met K zou worden verrekend, hetgeen A bevestigde.

Het oordeel

In het algemeen kan de wetenschap van een statutair bestuurder worden toegerekend aan de vennootschap. Nu de klacht evenwel inhoudt dat de andere bestuurders van K niet van de door A geïnstrueerde betaling op de hoogte waren, kan de wetenschap van A niet aan K worden toegerekend. K wist pas in 2013 van deze uitbetaling zodat de klacht tijdig is ingediend.

Onderzoek naar de betaling

Het hof stelt voorop dat een notaris in het algemeen nader onderzoek moet doen als bij een transactie een betaling wordt gedaan door een derde die geen partij is bij de akte. Gelet op de door N geschetste omstandigheden acht het hof het niet onbegrijpelijk dat N ervan uit is gegaan dat K van de transactie wetenschap had. N had echter reden om bij K navraag te doen naar de betaling, nu zij geen partij was bij deze transactie en er voor haar niets stond tegenover de betaling. Door zijn handelwijze heeft N de belangen van K onvoldoende behartigd. De klacht is in zoverre gegrond.

Doorlevering van de aandelen

Gezien zijn ministerieplicht was N in beginsel gehouden de door partijen verlangde werkzaamheden te verrichten. Ook indien N rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat C de koopprijs niet aan K zou doorbetalen of met haar zou verrekenen en dus jegens K wanprestatie zou plegen, geldt dat dit voor N geen beletsel vormde

om aan de levering van aandelen door C aan D mee te werken, zodat hij zijn diensten niet hoeft te weigeren. Dit volgt mede uit het Novitaris-arrest. Gelet op de omstandigheden waaronder N heeft nagelaten nader onderzoek te verrichten naar de betaling, ziet het hof – anders dan de kamer – geen aanleiding een maatregel te op te leggen.

Het hof legt geen maatregel op Hof Amsterdam, 4 juli 2017 (ECLI:NL:GHAMS:2017:2698)

Opmerking

N is, volgens het hof begrijpelijkerwijs, volledig afgegaan op de woorden van de bestuursvoorzitter, maar had toch meer onderzoek moeten doen.

Levering aandelen voor 1 euro en cliënt betrokken bij valse bankverklaring: gaan er nog geen bellen rinkelen?

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Notaris N krijgt in 2014 een klacht over een valse bankverklaring. De klacht wordt op 5 april 2016 door het Hof Amsterdam gegrond verklaard met oplegging van een berisping (ECLI:NL:TNORARL:2015:23). Bij deze zaak waren de hierna te noemen broers A betrokken.

Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) vraagt meerdere dossiers van N op en onderzoekt drie aandelentransacties die plaatsvonden in januari en februari 2015.

De eerste transactie betreft de verkoop en levering van de aandelen in D BV door de broers A aan N BV voor 1 euro. De heer B is bestuurder van D BV en N BV.

De tweede transactie betreft de verkoop en levering van de aandelen in P BV aan N BV voor 1 euro en overname van de rekening courantschuld van 18.000 euro van de directie aan de BV. In de volmacht stond als koper vermeld: de broers A en de heer B. De derde transactie betreft de verkoop/certificering van de aandelen van D BV aan een door een van de broers A opgerichte stichting, voor 1 euro.

De klacht

Het BFT verwijt N dat hij heeft gehandeld in strijd met de Wet ter voorkoming van

witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) met betrekking tot het verscherpte cliëntenonderzoek en schending van de meldingsplicht, en dat hij heeft gehandeld in strijd met de Notariswet waar het betreft de onderzoeksplicht en de weigeringsplicht.

Het oordeel

N heeft erkend dat hij geen noodzaak heeft gezien voor nader onderzoek naar de broers A, ondanks het feit dat hij sinds september 2014 bekend was met de (klacht over de) valse bankverklaring waarbij de broers A betrokken waren. N had derhalve reden om een verscherpt cliëntenonderzoek in te stellen. Voor de tweede transactie geldt dit des te meer gezien de overnameprijs. Gezien de bekendheid van N met de achtergrond van de broers A en de symbolische koopsom, had N in alle dossiers een melding van een ongebruikelijke transactie moeten doen, of ten minste de afwegingen moeten vastleggen waarom hij geen melding heeft gedaan. N had voorts onderzoek moeten doen naar de totstandkoming van de koopsom van de aandelen. N heeft hierdoor geen goede voorlichting aan (een van) betrokken partijen kunnen geven. Inzake de tweede transactie kan N geen verklaring geven voor het feit dat de kopers in de volmacht niet de uiteindelijke verkrijgers van de aandelen bleken te zijn. N kan daarover geen communicatie overleggen. Omdat mogelijk de wil en de verklaring van P in de leveringsakte niet overeenstemmen, riskeerde N een vernietigbare akte te passeren. Een notaris is reeds bij gereede twijfel aan de goede bedoelingen van de cliënt verplicht zijn diensten te weigeren, althans hij moet zich eerst door nader onderzoek overtuigen van het geoorloofde karakter ervan.

De notariskamer legt de maatregel schorsing voor drie maanden op Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden, 29 november 2017 (nog) niet gepubliceerd

Opmerking

In verband met een strafrechtelijke procedure was N al geschorst.

Geschillencommissie: alleen vergoeding voor geleden materiële schade

Uitspraak: *gegrond met toekenning van een schadevergoeding*

Casus

Notaris N heeft in augustus 2017 een akte van levering opgemaakt in verband met de verkoop van de voormalige echtelijke woning van cliënte C. In de conceptakte is geen rekening gehouden met het feit dat C haar adres als geheim adres heeft laten registreren in de basisregistratie personen. Een conceptakte met vermelding van het huidige woonadres van C is ook naar haar ex-echtgenoot gestuurd. Ter zitting licht C toe in welke toestand zij zich bevond tijdens en kort na het huwelijk en wat de reden is geweest dat zij haar persoonsgegevens geheim wil houden. Sinds de recente bekendmaking van haar adres aan haar ex-echtgenoot leeft C in constante angst voor haarzelf en haar dochter. Alle rust is verstoord en zij heeft veelvuldig contact met de wijkagent. Onlangs is geprobeerd in haar woning in te breken.

De klacht

C verwijt N dat zij behoudens erkenning van de fout en een kort excuus door haar medewerker, niets van N vernomen heeft. C heeft haar slot moeten vervangen en is gedwongen binnen een jaar te verhuizen, althans zodra zij hiervoor de mogelijkheid en middelen heeft. Zij verzoekt de commissie een schadevergoeding vast te stellen die zij begroot op 10.000 euro.

Het verweer

N erkent verantwoordelijkheid en betreurt het feit dat het verzoek tot geheimhouding over het hoofd is gezien. Het spijt haar dat zij na de constatering van de fout zelf geen contact met C heeft opgenomen. N betwist echter, bij gebrek aan onderbouwing, dat door haar fout de cliënte vermogensschade heeft geleden. Dat het slot van de woning door de ex-echtgenoot is vernield, is niet aangetoond.

Beoordeling van het geschil

N heeft een beroepsfout gemaakt doordat zij het bovengenoemde verzoek tot geheimhouding van persoonsgegevens over het hoofd heeft gezien. De klacht zal dan ook op dit punt gegrond worden verklaard. Wat betreft de gevolgen voor C dient de

commissie een oordeel te geven over de vraag welke financiële schade door toedoen van N is ontstaan. Hoewel de commissie begrip heeft voor de onzekere en angstige situatie waarin C zich bevindt, is de commissie in dit geschil in beginsel beperkt tot het uitsluitend toekennen van een vergoeding voor geleden (en vast te stellen) materiële schade. De stelling van C, dat zeer aannemelijk is dat deze schade is veroorzaakt door haar ex-partner nadat deze het adres van C wist, is door N onvoldoende weersproken. De commissie wijst vergoeding van deze schade van 100 euro dan ook toe nu de omvang hiervan gelet op de in het dossier aanwezige factuur niet is weersproken. Voorts dient N het betaalde klachtengeld van 102,50 euro aan C te vergoeden en is N aan de commissie behandelingskosten verschuldigd is.

*Bindend advies van de
Geschillencommissie Notariaat
Zitting op 27 november 2017*

Opmerking

Een slordigheid, echter met grote gevolgen voor cliënte, waarbij een meer compassievolle reactie van N op zijn plaats was geweest. C komt er bekaaid af met de vergoeding van de schade aan het slot. Mogelijk had zij de nog te maken verhuiskosten (die zij bij gebrek aan middelen niet heeft kunnen maken) beter moeten onderbouwen met offertes van verhuisbedrijven en dergelijke. Dergelijke procesrechtelijke vaardigheden kunnen anderzijds niet van cliënten zonder advocaat verwacht worden. De vraag is of een dergelijke strikt juridische behandeling van het geschil een redelijke en billijke uitkomst oplevert.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB (nm@knb.nl)

Benoemd tot notaris

Purmerend (in associatief verband met Abma Schreurs) m.i.v. 7 november 2017 mevrouw **mr. N.F.C. van der Heijden-Greven**, kandidaat-notaris (1999);
's-Gravenhage (protocol mr. C.D. Rosenberg Polak en in associatief verband met mr. R.P. Revoort) m.i.v. 21 november 2017 **mr. M.C.M. de Groot**, kandidaat-notaris (2003);
's-Gravenhage (in associatief verband met mr. M.C.M. de Groot) m.i.v. 21 november 2017 **mr. R.P. Revoort**, kandidaat-notaris (2005);
Houten (protocol mr. M. Verouden) m.i.v. 7 september 2017 **mr. R.C.A. van de Sandt**, kandidaat-notaris (2005).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Amsterdam (protocol mr. P.L.E.M. de Meijer) m.i.v. 1 december 2017 mevrouw **mr. M.C. Koster**;
's-Gravenhage (protocol mr. R.J.E. Zwaan) m.i.v. datum beëdiging **mr. M.G.P. van Ansem**;
Hardenberg (protocol mr. E. Linde) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. C.G.A. Rolfes**;
Moerdijk (protocol mr. M.C. Stout) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. M.M.L. Jeuken**;
Weert (protocol mevrouw mr. M.A.G. Gigase-Rozeboom) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. M. de Bruijn**;
Weert (protocol mr. R.H.R.L.M. Kuijper) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. B.C.D. de Waal-Den Boer**;
Lelystad (protocol mevrouw mr. F.M. Koste-Joenje) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **M. van der Vlugt**;
Amsterdam (protocol mr. S.A.J. Algera) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. H.R. Visser**;
Heusden (protocol mr. S. Alberts), m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. E. Vulto**;

Enschede (protocol mr. G. Venema) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. D.M. Oosten**;
Hoorn (protocol mr. M.J. Moeskops) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. E.G. Speelman**;
Goes (protocol mr. J.W. Gmelich Meijling) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. A. Heijnen**;
Middelburg (protocol mr. dr. R.C. van Dongen) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. F. de Nooijer**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. J.R.E. Kielstra, notaris te **'s-Gravenhage**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. L.D. Malherbe, notaris te **Weert**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. J.A.H.G. van Tuijl, notaris te **Tilburg**, m.i.v. 1 januari 2018;
mevrouw **mr. H.E.M. Faasen**, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 15 december 2017;
mr. D.G. Hoek, notaris te **Wageningen**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. A. de Jong, notaris te **'s-Gravenhage**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. F. Ton, notaris te **Culemborg**, m.i.v. 1 januari 2018;
mevrouw **mr. W.J. Nijland-Van Kooten**, notaris te **Ede**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. L.F. Tamminga, notaris te **Rotterdam**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. R. Ottens, notaris te **Veenendaal**, m.i.v. 1 januari 2018;
mr. D.J.M. Haase, notaris te **Dordrecht**, m.i.v. 1 januari 2018;
jhr **mr. Th.W.R.M. Serraris**, notaris te **Wijk bij Duurstede**, m.i.v. 1 januari 2018.

Intrekking aanwijzing toegevoegd notaris

Bij ministerieel besluit van 14 december 2017 is op eigen verzoek de aanwijzing als toegevoegd notaris ingetrokken van mevrouw **mr. M.G. Vrielink**, **Utrecht** (protocol mr. J.K. Schurings).

Toewijzing protocol

De minister voor Rechtsbescherming heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:

- mr. M. Verouden, tot 1 januari 2018 notaris te Houten, m.i.v. 1 januari 2018 toe te wijzen aan **mr. R.C.A. van de Sandt**, notaris te **Houten**;
- mr. M.P.P.F. Groutars, tot 1 juli notaris te Maastricht, m.i.v. 1 januari 2018 toe te wijzen aan **mr. R.A. Thissen**, notaris te **Maastricht**;
- mr. G.H.B. Heupink, tot 1 juni 2016 notaris te Markelo, m.i.v. 1 januari 2018 toe te wijzen aan **mr. H.W.R. Verbeek**, notaris te **Hof van Twente**;
- mr. D.C. Ottevangers, tot 1 januari 2016 notaris te Molenwaard, m.i.v. 2 januari 2018 toe te wijzen aan **mr. J.A.N. Goes**, notaris te **Molenwaard**.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de minister van Justitie en Veiligheid van 11 december 2017 zal de notariële plaats van vestiging van **mr. Y.R. Hoekstra**, thans notaris in de gemeente Utrecht, m.i.v. 11 december 2017 worden gewijzigd in de gemeente **Tilburg** met behoud van zijn huidige protocol.

Overleden

Op 18 oktober 2017 op 85-jarige leeftijd, **mr. L. Jongmans**, oud-notaris te **Driebergen**.

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat verschijnt maandelijks, met uitzondering van januari en augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307171

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Martijn Rip (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Wilma van Hoeflaken, Roel Ottow, Peter Steeman, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Bert Daemen, Sabrina Gajadhar, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Frits van der Kamp, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Snel

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden.

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20025, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie:
Sdu Mediasales, Leroy Versteegen
telefoon: 070 378 0703
e-mail: l.versteegen@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

UITGEVERSVERBOD
Groep uitgever voor
vak en wetenschap

Dé online oplossing met 100% aansluiting op uw fiscale praktijk.

Nieuw

STARTPUNT VOOR DE FISCAAL PROFESSIONAL

**fiscaal
en meer**

Elke dag de beste informatie, de beste adviezen en meer.

Fiscaal en Meer is het nieuwe startpunt voor de fiscaal professional. Met een overzichtelijke structuur en kernachtige informatie die volledig aansluit op uw praktijk. De handige tools, adviezen en rekentabellen zorgen ervoor dat u sneller maatwerk kunt leveren. En omdat u ook vaak andere vragen van MKB-cliënten krijgt, kunt u met Fiscaal en Meer ook snel adviezen geven op het gebied van arbeids-, ondernemings-, familie- en erfrecht. In het voordeel van uw cliënt. En uw werkplezier.

Meer informatie?
Kijk op fiscaalenmeer.nl/adviseurs

Indicator

Sdu

oprecht
de beste
keuze

ACCOUNTANTS
EN ADVISEURS

ALS BRANCHE-ACCOUNTANT VOOR NOTARIAAT EN
ADVOCATUUR BENT U BIJ ONS AAN HET JUISTE ADRES VOOR

- // JAARREKENING EN BOEKHOUDING
- // FISCALE AANGIFTEN EN ADVIES
- // P&O ADVIES EN SALARISADMINISTRATIE
- // BEDRIJFSVERGELIJKING
- // ONDERNEMINGSPLANNEN
- // FUSIE EN OVERNAME

Uw klanten komen tegenwoordig niet alleen uit Nederland. Door de samenwerking met ETL kunnen wij u buiten de grenzen van Nederland ook van dienst zijn. Waar onze kennis ophoudt, kunnen wij u in contact brengen met een partner-kantoor in het buitenland, waarbij u de kwaliteit kunt verwachten die u ook van ons gewend bent. Zo kunnen wij u nog beter van dienst zijn.

BUREAU NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ACCOUNTANCY EN ADVIES IS
ONS TERREIN ADVOCATUUR
EN NOTARIAAT IS UW DOMEIN

OUDE UTRECHTSEWEG 28, 3743 KN BAARN
POSTBUS 1008, 3740 BA BAARN
T 035 693 64 44
E INFO@ETL-BNA.NL - WWW.ETL-BNA.NL

Is uw notariskantoor toe aan een nieuwe website?

We komen ze vaak tegen. Notariskantoren die wel een nieuwe website willen maar geen idee hebben waar te beginnen. Of die hun relaties wel periodiek willen informeren maar er simpelweg niet aan toekomen.

De communicatie-oplossing van Informeert maakt u in één keer online up-to-date. Kies wat u nodig heeft. Maandelijks opzegbaar, in uw eigen huisstijl en voor een vast laag bedrag per maand.

Meer weten? Kijk op informeert.nl/notaris

Via KNB ontvangt u 10 procent korting op alle onderdelen

[Informeert.nl/notaris](https://informeert.nl/notaris)

Website

Nieuws

Nieuwsbrief

Social